

Заживайте в «Голосе»!

У номері

Чим зможуть,
американці допоможуть

У Києві підписався Меморандум про взаєморозуміння між Верховною Радою України та урядом Сполучених Штатів Америки щодо співробітництва в розробці законодавчих актів та розвитку парламенту.

Меморандум підписали заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяк та виконаючий обов'язки директора Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Стівен Хеллі. Укладена угода передбачає, зокрема, технічну допомогу українському парламенту від американського уряду в розробці законодавчих актів та методів поліпшення роботи національної законодавчої влади.

У церемонії підписання меморандуму брали участь делегати Верховної Ради та Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Уільям Грін Міллер.

Зірочок досягастся

(Початок на І-І стор.)

Олександр Мороз підписав, що економіка України потребує інвестицій і парламент із законодавчої сторони надає всіляку підтримку інвесторам. А сфер економіки, якігідля для нашої держави, чимало, наприклад, телебачення.

Антоніо Марія Коста заявив, що авіаєзими між Україною та ЄВРП перебувають на підлозі і понараховують. Вони співробітничать з 26 країнами, що надають їм послуги, і хоча процес, що відбувається в них. Щодо України, то вони спостерігають значні позитивні зміни. Було підкреслено, що наша країна перебуває в планах банку на третьому місці за фактором часу розвитку ринкових відносин, за кількістю людей, які працюють в інвестиційній та за їх сферою, яка становить 100 міль. дол. на 1997 рік. У наближчих планах — збільшення внісена до 800—900 міль. дол.

Обговорювалися проблеми, зокрема, готельні, пов'язані з проведенням у Києві в травні наступного року бізнес-форуму під егідою ЄВРП за участю майже 6 тисяч економічних радників, міністрів, бізнесменів більш як із 60 країн. І якщо ніяких готельних місць властотує банк, то якісь-власне бажати працюючі. Столиці має потребу в готельних номерах. Парламент України прийняв пропозицію про проведення спільного заходу з групою бізнесменів та журналістів з метою більшої популяризації нашої країни перед очікуваним форумом.

Тимчасову заборону ...
заборонено

Президент України застосував «вето» до Закону України «Про тимчасову заборону підписання цих та інших житлових-комунальних послуг, що надаються громадянам України». Цей закон, на думку глави держави, суперечить Конституції України, згідно з якою здійснення цілової політики є виключною прерогативою Кабінету Міністрів.

Разом з тим Президент дав прохання уряду переглянути передбачуване проектом Державного бюджету на 1997 рік підвищення ціл та тарифів на 60 відсотків з 1 червня 1997 року. Глава держави виступає з того, доводилося прес-службі Президента, що так підвищення має здійснюватися, по-перше, поступово, а врахування реальних доходів населення; по-друге, одночасно з проведенням житлово-комунальної реформи і поліпшенням якості відповідних послуг; іх демомоніторингом, по-третьє, право встановлення кватирної плати та комунальних тарифів має бути передано регіонам.

Уряд погодився з цими пропозиціями Президента.

Ідучи на канікули,
звітують

В Інституті літератури імені Т. Г. Шевченка АН України було проведено прес-конференцію Фонду сприяння розвитку мистецтв України. Збірковий на канікули, привітавши Фонду зитувало про січнево-квітневій акції, що їх було підтримано, а також заохочує у плані. З широким переказу заохочує найбільш розвинуте малих виставки виставки Т. Яблонської, бенефіс Б. Білого, «Хроніка», фестиваль «Юність білуги», благодійний концерт «Молодий білуги України — дітям Чорнобиль», нова експозиція в музеї М. Вулякова, виступи Зразково-показового оркестру Національної гвардії України. В полізати. Фонду були в подальшому, наприклад, театральні проекти, а як молоді таланти, які отримали можливість удосконалити майстерність за кордоном. Найближчим часом увагу громадськості приверне звітний щорічний камерний колектив «Київ» перший хорівий фестиваль.

Самоврядування —
магістральний шлях розвитку
нашої державності

— у якій спосіб мають обиратися ці формиувати сь районні та обласні ради як органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад; — який обсяг повноважень мають здійснювати ці ради, зокрема ті, які вони повинні відповідно до закону делегувати місцевим державним адміністраціям та з яких останні повинні відповідно обласним і районним радам та ін.

Можна по-різному оцінювати відповідні норми прийнятого Верховною Радою закону. Проте в ньому зроблено максимально можливе з межах чинної Конституції України, щоб урегулювати законно самоврядування, зокрема обласні ради, щоб наділено достатніми повноваженнями для забезпечення виконання конституційних функцій представити спільні інтереси територіальних громад.

Яким чином районні та обласні ради мають представляти спільні інтереси територіальних громад, сіл, селищ та міст?

По-перше, шляхом урівняння тими об'єктами комунальної власності, що належать до спільної власності територіальних громад району, обласної, міст та органів місцевого самоврядування їх спільні потреби.

По-друге, шляхом об'єднання зусиль територіальних громад, сіл, селищ, міст та органів місцевого самоврядування під час проведення ними спільних заходів з межах спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст та органів місцевого самоврядування своїх потреб і забезпечення комплексного розвитку відповідної території.

По-третьє, шляхом створення формою такої об'єднаності, координаційної діяльності районних та обласних рад з затвердження ними програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей та районів, залучення на договірній основі з інших бюджетів коштів для виконання окремих програм, в яких окремим проектам.

По-четверте, шляхом створення перерозподілу між територіальними громадами сіл, селищ і міст коштів, що їх виділено з державного бюджету для здійснення окремих видів бюджетів, врівнювання фінансових можливостей територіальних громад.

По-п'яте, шляхом представництва інтересів системи місцевого самоврядування відповідного регіону (району, області) у загальнодержавній системі територіальних та місцевих органів державної влади, зокрема відповідними місцевими державними адміністраціями, для забезпечення гармонійного соціально-економічного розвитку відповідних регіонів.

ної територіальної громади зокрема.

Говорячи про важливість зміцнення зв'язків Верховної Ради України з органами місцевого самоврядування, глава українського парламенту повідомив, що вже намічено здійснити низку заходів з надання органам місцевого самоврядування та посадовим особам методичної допомоги.

Він також підтримував пропозицію голів рад і народних депутатів про створення при Верховній Раді методичної ради із представників органів місцевого самоврядування всіх рівнів та їх об'єднань.

Зазначений орган, сказав

сказав він, варто згадати на те, що відповідно до п. 10 перехідних положень закону об'єктами спільної власності територіальних громад є майно, передане свого часу державою в установленому порядку до комунальної власності області і району.

Необхідно також урахувати, що нині не можна, як відомо, фактично перебуває в управлінні відповідні місцевих державних адміністрацій.

А згідно зі статтею 143 Конституції України та цим законом управління об'єктами спільної власності територіальних громад мають здійснювати районні й обласні ради.

Олександр Мороз, має стати своєрідним координаційним центром для забезпечення зв'язків вищого представницького органу державної влади з органами місцевого самоврядування.

Він детально зупинився на тих питаннях, які відповідно до чергових положень цього закону еліт вирішити негайно, одразу після його офіційного опублікування.

По-перше, зауважив О. Мороз, на чергових сесіях обласних та районних рад необхідно брати з числа депутатів голів цих рад, де є вакансії або де що посади обіймають особи, яких призначено главами відповідних місцевих державних адміністрацій.

По-друге, потрібно, як передбачено Конституцією та цим законом, утворити виконавчий апарат обласних та районних рад, затвердити його структуру і штати, сформувати персональний склад цього апарату.

Секретаріат Верховної Ради проведуть створення посади працівників апарату обласних рад.

По-третьє, вирішити питання про делегування відповідним державним адміністраціям повноважень, передбачених статтею 44 цього закону.

Наступним блоком важливих питань Олександр Мороз назвав організацію управління об'єктами комунальної власності, що є спільною власністю територіальних громад.

Важливо також вирішити питання,

Зазначене право винятково належить до їх компетенції, а отже, не може бути делеговане відповідним місцевим державним адміністраціям. І це, природно, бо відносять до комунальної власності територіальних громад, що вже не є рівномірною державної власності, якою вона вважалася до прийняття нової Конституції України.

І зрештою, — сказав Голову Верховної Ради Олександр Мороз, — що у нас виникли законодавчі неясності: яким чином реалізувати це на практиці? Тут треба мати на увазі, що Кабінету міністрів України разом із Фондом державного майна України доручено у двох-трьох місяцях набрати чинність цього закону подати на розгляд Верховній Раді про проектування Закону України про конституційний режим спільної власності територіальних громад.

«Самоврядування — це магістральний шлях розвитку нашої державності», — зазначив Олександр Мороз. — Тому посилення державної влади, безумовно виконання як радами, так і місцевими державними адміністраціями положень цього закону.

Про місцеві державні адміністрації» сприяє еліт дії цих органів для забезпечення виконання положень цього закону.

Анатолій КРАСЛЯНИН.

Олександр КЛИМЕНКО.

Хроніка. Факти. Події

● Токіо

Розписали візит по хвилинках

Тривав офіційний візит до Японії делегації представників ділових кіл України на чолі з головою УСІП Анатолієм Кінахом. Про велику зацікавленість японської сторони, як повідомляють «Гу» в Посольстві України в Японії, свідчить той факт, що тяжке перебування нашої делегації розписано майже по хвилинках.

У програмі візиту зустрічі та переговори з багатьма провідними японськими компаніями та корпораціями, наприклад, «Нісесо Іза», «Мідзу», «Сумітомо», «Марубіні», «Міцубісі», «Ітохочу». А голова Національного банку України Віктор Ющенко, який також входить до складу делегації, продовжить переговори щодо розміщення на японському фінансовому ринку українських цінних паперів. Заплановано зустрічі з керівниками міністерств міжнародної торгівлі та промисловості і торгівлі, закордонних справ п. Комуро, фінансів п. Кадо.

● Прага

Не треба було виключати

Перегову у два голоси на користь унітарної коаліції — 101:99 парламент Чехії висловив востанові довіри кабінетові прем'єр-міністра Вацлава Клауса. «За» підтримку уряду голували депутати від «правих» партій урядової коаліції, «лівих» — соціал-демократів, комунистів та реституційників. Вирішальний голос належав незалежному парламентарію Йозефа Вагнера, виключеного недавно з соціал-демократичної партії.

● Гаага

Африка визирла

Із закликом надати Африці місце постійного члена Ради Безпечення ООН виступив президент ПАР Нельсон Мандела. В інтерв'ю голландській газеті «Алхемейн дахланд» він підкреслює, що Африка вже досить визирла політично, щоб бути там представленою.

● Алжир

На смі партії стало менше

В Алжирі оголошено про розпуску семи політичних партій. Основою для рішення суду алжирської етнічної став новий закон про діяльність політичних партій, згідно з яким їх програми не повинні мати домішки релігійного чи націоналістичного характеру.

● Пекін

Великі справи вертаються вночі

Голова КНР Цзян Цзіньмінь очолив китайську делегацію, яка візьме участь у черговій перелачі Гонконгу під юрисдикцію КНР у ніч з 30 червня на 1 липня цього року. Голова китайської делегації візьме участь у черговій оголошенні про створення Особливої адміністративної області Сянган та приведення до присяги членів чергового уряду району.

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних агентств.

У Придністров'ї все спокійно. Але українські миротворці не заважають

НЕЗАБАРОМ до Києва, має прийти делегація незалежної Придністровської Молдавської Республіки на чолі з лідером Ігорем Смирновим. Розмовити про ситуацію в регіоні та про миротворчу участь України спеціалізований комітет «Голосу України» попросив повноваженого представника Президентів України в переговорах про розподіл політичного управління в Придністровському регіоні Республіки Молдова СЕНЕКА ЛЕВЦОВИЧО.

— Євгеніє Вікторовичу, як можна говорити про якусь принципову нову «придністровську» ситуацію після підписання 8 травня у Москві меморандуму про нормалізацію відносин між Кишиневом і Тирасполем?

— Головні підписані меморандумом розбавили не переговорний процес між сторонами. Нагадаю, що паравою цей документ ще 1993 року у Кишиневі підписали й Придністровська Молдовська Республіка. А згодом Кишинів відмовився його підписати, аргументуючи це тим, що положення меморандуму про створення спільної держави суперечать Конституції Молдови. Переговори між ними, тим не менше, оскільки придністровська сторона анулювала умову подальшої роботи своїх підписників меморандуму.

Досить повноваження діалогу вдалося спільним зусиллям лише після президентських виборів у Молдові — на початку цього року. Треба, одначе, зважити, що меморандум не є адекватним документом у відношенні до угоди з однією метою — подати перехід на шляхи переговорів. Документ має чимало пошуків, які б надали осягнення Тирасполі та Кишиневу і трактували по-різному. Через те сторони-гаранти — Україна, Росія та ОБСЄ

— уклали спільну заяву, в якій такі меморандуми не може суперечити нормам міжнародного права. Тобто сторони не повинні трактувати його кожен по-своєму.

Що відбувається в нині? Неспокоєно на зустрічі керівництва Молдови й Придністровського регіону було ухвалено негайно розпочати «новоноронні» переговори. Створено низку спільних комісій з питань економіки, культури, освіти, містичні, а також комісія з вироблення документа про остаточне врегулювання конфлікту. Оскаржили тут підходи й погляди сторін занадто різні.

Придністровці, скажімо, наполягають на укладенні документа у вигляді договору між двома суб'єктами. Кишинів, керуючись нормами міжнародного права та положеннями спільної заяви сторін-гаранти, наполягає на створенні закону про особливий статус регіону. Придністров'ю було б надано права автономії, а в складі Республіки Молдова. Таку саму позицію відстоюють Україна та Росія, ми маємо бути гарантами і територіальної цілісності Молдови, а не надання особливого статусу Придністров'ю.

На думку України, неважно було б установити

прямі контакти між керівництвом адміністрацій, військовими, організаціями та підприємствами з обох боків Аністра. Тобто залучити й їх до діалогу. Хай послухаються і профаналь, про своє бачення «проблеми експертам, які працюють над документом щодо остаточного врегулювання конфлікту. Ми вважаємо, що коли буде такій банк даних про бачення військових, організацій, підприємств, то приділяти над документом стане значно легше. Про пропозицію України внісся на зустрічі керівництва Молдови й Придністров'я та на засіданні груп експертів.

Повертаючись до підписання у Москві меморандуму, а в бік підписати це деякі важливі моменти. Після підписання з'явився повний розрив між офіційною позицією країн-гаранти. До того ж, робота над меморандумом переконана, що Україна й Росія можуть підписати спільно, але покласти третій країні розв'язати бачили питання.

Меморандум записокі Аноніми. Укладення документу не даватимуть позитивні результати зобов'язання цього не допустити. Отже, найкраще до кінця цього оформлення інших відносин.

— Якщо немає загрози війни, то чому в українських миротворців не плановано вестися до регіону?

— Справа, торік із проханням про введення до Придністров'я українського миротворчого контингенту до нас звернулася придністровська сторона, неспокоєно й молдавська.

Це зовсім не означає, що ситуація там напружена і є

потреба у додаткових військових силах. Просто така ситуація в Україні певною мірою інтернаціоналізує миротворчі зусилля. А присутність українських миротворців створює додатковий фактор стабільності в регіоні. Ажже все-таки не слід забувати, що тут алакається й частинка алаки, добре знайоме й події. Потім поступово ми передамо їм військову присутність до присутності спостерігачів. Але нині, до того, як буде узгоджено статус регіону, треба бути стовідсотково впевненими, що військові АН ніколи не повторяться.

— Яку мету мають візити делегації Придністров'я до Києва?

— Це робочий візит. Україна знову активізувала свою роботу як країна-гарант, створюючи умови для обох алаків, надолгождані.

Наступний візит придністровців має два аспекти. Перший — політичні консультації щодо вироблення остаточного документа. Другий — економічний. Як сказав у Москві Президент України, це питання можна розв'язати з політичними розв'язаннями конфлікту, але усім разом потрібно розв'язувати й питання економічного відокремлення регіону, поліпшення добробуту людей.

А оскільки ситуація нині така, що Придністров'я хоче одержати Кучмю, то співробітництвом лише із Кишиневом цього не досягнемо. Тобто у Києві обговорюються й питання взаємостановлення регіональних зв'язків між Придністров'ям та усіма українськими областями.

Історію візиту Аноніми. МАРИНОНСЬКИЙ. Тирасполі—Київ.

Чехів цікавить не тільки наша сировина

ЕКОНОМІЧНЕ співробітництво України з Чехією, з точки зору, проблема, як це було завжди, була надзвичайно великою. Головою делегації в Україні під час його перебування в Києві. Він мав зустрічі з чеськими підприємцями. Особливо, багато зустрічей на зустрічі між ними, — зазначає керівник «Гу» виступає НАПІВІНІКОВ. — Що не бачимо чеських підприємств у нашій економіці.

— Це лише один приклад. У наш час ситуація, коли фірма, що поставляє

чеські аталі для верстатів, виробників у Чехії, змушена забезпечувати свою

продукцію... українськими сертифікатами. Ситуація, на перший погляд, комічна. Та за нею — велика проблема. А якщо звести до цього українські підприємства, то сторони досі не підготували списки товарів, які мають пройти сертифікацію в Україні, та лабораторій, котрі б здійснювали контроль. Обидві сторони втрачають час і гроші. Нині це питання нібито вже почали розв'язувати, але воно не єдине.

Експрес-інтерв'ю

Минула це питання обміну чеських товарів на українську сировину. Розпочинається новий процес у наших економічних відносинах з Чехією. Чеські бізнесмени знову везуть акадамі гроші в українські підприємства і створюють ЦП. Перспективні великі гроші конкретні проекти. Нині необхідно забезпечити такі умови, за яких би цей «процес» відбувся успішно.

Дослідно

Заробляють на хліб, викрадаючи... людей

НІМЕЦЬКИЙ журнал «Штерн» змальовує кардинальну зміну в Чехії, де скрадають людей — можливість заробити гроші. Уривки зі статті цього журналу мовляють: «Ідіо „Доміє веле“ в традиційному огляді преси.

«Сім тяжких 55-річний італійський фотограф Мауро Палліні провів у полоні у кривавості. Його захопили 23 лютого на околиці Грозного. Вивести оточили машину фотографів, витягли Мауро назовні та побігли. Спочатку його тримали в якомусь за недовідомою хату, потім пере-

возили із квартири на квартиру. Ліпше після тридцятих переговорів Мауро відпустили.

У суботу Чехії «торгівля» людьми — єдиний професійний бізнес. За останні місяці з метою вивести крадіє 19 лютого. «Небезпечка загрозливу іноземцю, в кого, на думку викрадачів, можуть бути гроші», — попередив італійський журналіст Тім Гольдманн, котрий допелення очолював майже ОБСЄ у Грозному. «Людей крадуть, як скотину, щоб продати скопом, Крадія поряє у хаос. Сотні бойовиків раптово залишилися не при-

справі. Одрозж ж розгорілися тріть конфлікту, кланів воюють між собою. Це центральному ринку в Грозному торгують автоматами й луплетелями. Пропонують навіть міняти до 20 тисяч російських рублів за одну. Чечня була велика війна військом. Особливо їх бачило у військовій місцевості. Наприклад, гірська команда мала до того, що була непридатна для життя через величезну кількість міл на полях.

У наш час Росія відмовляється платити за рубляцію, електричне військом, хоча для відкриття Чечні необхідні чималі кошти. Чечня жаліється безробітності, але й той, хто може роботу, часто місяцями не отримує зарплати...»

Хто стає останнім

І все ж він на коні!

За дробом найкращого шахіста всіх часів і народів Гари Каспарова і коні «Ітера» Дит Бато з'являється, несподівано, у улюблених краях. Як і завжди, торік лондонський інтелект переміг електронний. Але несподівано, ніс до другого матчу. Каспаров програє суперником-машині.

Проте більшість уболівальників не сприйняли програш Гари як поразку людини, а як поразку британської газети «Дейлі телеграф» писала, що «лейд впававати переможного титану коню, що він прикріплює до його. Аж до Дит Бато може пропрацювати 200 мільйонів операцій за секунду, тоді як професійному шахісту за той же час йому доводило обмірковувати тільки два ходи.

Та Гари Каспаров, попри поразку, такій залишився на коні. Принаймні відкриття нещодавно в Телі-Ані Шахова академія шахової імені цього тріумфатора, а не алакує комп'ютера. До речі, зустрічаючи на відкритті академії, чемпіон світу в шахах Гари Каспаров, який божалися при раз візиту партії з Дит Бато. На думку Каспарова, він програє тільки в шахах, а в інших видах шахової гри він переміг. Він переміг у шахах, а в інших видах шахової гри він переміг. Він переміг у шахах, а в інших видах шахової гри він переміг.

Олена КОЗЛОВА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про місцеве самоврядування в Україні

Цей Закон відповідно до Конституції України визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни, використані в цьому Законі, мають таке значення:

територіальна громада — жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр; адміністративно-територіальна одиниця — область, район, місто, район у місті, селище, село; місцевий референдум — форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, шляхом прямого голосування; загальні збори громадян — зібрання всіх частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення питань місцевого значення; представницький орган місцевого самоврядування — виборний орган (рада), який складається з депутатів і відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення;

районні та обласні ради — органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст;

загальний склад ради — кількісний склад депутатів ради, визначений радою відповідно до закону; склад ради — кількість депутатів, обраних до відповідної ради, повноваження яких визначено і не припинено в установленому законом порядку;

представники — кількість депутатів, обраних до відповідної ради, повноваження яких визначено і не припинено в установленому законом порядку, які становить не менш як дві третини загального складу ради; виконавчі органи рад — органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними (у разі їх створення) радами для виконання виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами;

органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються як частинною жителів, які тимчасово або постійно проживають на відповідній території в межах села, селища, міста; посадова особа місцевого самоврядування — особа, яка працює в органах місцевого самоврядування, має відповідні посадові повноваження у здійсненні організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій і отримує заробітну плату за рахунок місцевого бюджету;

делеговані повноваження — повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законом, а також повноваження органів місцевого самоврядування, які передаються відповідним місцевим органам адміністрації за рішенням районних, обласних рад; право комунальної власності — право територіальної громади володіти, долати, економічно ефективно користуватися і розпоряджатися на свій розсуд і в своїх інтересах майном, що належить їй, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування;

бюджет місцевого самоврядування (місцевий бюджет) — план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування;

районний бюджет — план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст районного значення, вико-

нання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання; обласний бюджет — план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад, виконання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання;

поточний бюджет — доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для покриття поточних витрат; бюджет розвитку — доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази;

мінімальний бюджет місцевого самоврядування — розрахунковий обсяг місцевого бюджету, необхідний для здійснення повноважень місцевого самоврядування на рівні мінімальних соціальних потреб, який гарантується державою;

мінімальний рівень соціальних потреб — встановлений державою мінімальний рівень соціальних послуг на душу населення в межах усієї території України;

самооподаткування — форма залучення на добровільній основі за рішенням або рішеннями за місцем проживання коштів населення відповідної території для фінансування різних цільових заходів соціально-побутового характеру.

Стаття 2. Поняття місцевого самоврядування

1. Місцеве самоврядування в Україні — це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади жителів села (сіл), селища, міста або пів відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

2. Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Стаття 3. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні

1. Громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад.

2. Будь-яка обсяжена права громадян України на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи іншими ознаками забороняється.

Стаття 4. Основні принципи місцевого самоврядування

1. Місцеве самоврядування в Україні здійснюється на принципах:

- народоладності;
- законності;
- плановості;
- колективності;
- територіальності;
- виборності;
- правової, організованості та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених цим та іншими законами;
- співдіятності та відповідальності перед територіальними громадами їх органів та посадових осіб;
- державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування;
- сувереного захисту прав місцевого самоврядування.

Стаття 5. Система місцевого самоврядування

1. Система місцевого самоврядування включає:

територіальну громаду;

сільську, селищну, міську раду;

сільського, селищного, міського голови;

виконавчі органи сільської, селищної, міської ради;

районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст;

2. У містах з районним поділом за рішенням територіальної громади міста або міської ради відповідно до цього Закону можуть утворюватися райони міської ради. Райони в містах ради утворюють свої виконавчі органи та обирають голову ради, який одночасно є і головою її виконавчого комітету.

Стаття 6. Територіальні громади

1. Первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.

2. Територіальні громади сільських сіл можуть об'єднуватися в одну територіальну громаду, створюючи інші органи місцевого самоврядування та обираючи єдиного сільського голову.

3. Добровільне об'єднання територіальних громад відбувається за рішенням місцевих референдумів відповідних територіальних громад сіл. Таке рішення є наданням згоди на створення спільного органу місцевого самоврядування, формування спільного бюджету, об'єднання комунального майна.

4. Вихід із складу сільської громади здійснюється за рішенням референдуму відповідної територіальної громади.

5. У містах з районним поділом територіальні громади районів у містах діють як суб'єкти права власності.

Стаття 7. Місцевий референдум

1. Місцевий референдум є формою вирішення територіальною громадою питань, що належать до відання шляхом прямого волевиявлення.

2. Предметом місцевого референдуму може бути будь-яке питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до відання місцевого самоврядування.

3. На місцевий референдум не можуть бути внесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.

4. Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими для виконання на відповідній території.

5. Порядок призначення та проведення місцевого референдуму, а також перелік питань, які вирішуються виключно референдумом, визначається законом про референдум.

Стаття 8. Загальні збори громадян

1. Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.

3. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутами територіальних громад.

Стаття 9. Місцеві ініціативи

1. Члени територіальної громади мають право ініціювати рішення у разі (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесенного до відання місцевого самоврядування.

2. Порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради визначається представницьким органом місцевого самоврядування або статутами територіальних громад.

3. Місцева ініціатива, внесена на розгляд у відповідному порядку, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю

членів ініціативної групи з питань місцевого значення.

4. Рішення ради, прийняте з питання, внесенного на її розгляд шляхом місцевої ініціативи, обговорюється в порядку, встановленому представницьким органом місцевого самоврядування або статутами територіальних громад.

Стаття 10. Ради — представницькі органи місцевого самоврядування

1. Сільську, селищну, міську ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

2. Обласні та районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами.

3. Представницькі органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноваження, передані їм сільськими, селищними, міськими радами.

4. Порядок формування та організація діяльності рад визначається Конституцією України, цим та іншими законами, а також статутами територіальних громад.

Стаття 11. Виконавчі органи рад

1. Виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відшли, управління та інші структурні підрозділи виконавчих органів.

2. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення досліджень їх повноважень органів виконавчої влади — також підзвітними відповідним органам виконавчої влади.

3. У сільських радах, що представляють територіальні громади, які налічують менше 500 жителів, за рішенням відповідної територіальної громади або сільської ради виконавчий орган ради може не створюватися. У цьому випадку функції виконавчого органу ради (крім розподілу коштів на виконання та природними ресурсами) здійснює сільський голова одноособово.

Стаття 12. Сільський, селищний, міський голова

1. Сільський, селищний, міський голова є головною посадовою особою територіальної громади відповідно села (добровільного об'єднання в одну територіальну громаду жителів кількох сіл), селища, міста.

2. Сільський, селищний, міський голова обирається відповідною територіальною громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на чотири роки з дня виборів, визначеного законом, і здійснює свої повноваження на постійній основі.

3. Сільський, селищний, міський голова очолює виконавчий комітет відповідної сільської, селищної, міської ради, головує на її засіданнях.

4. Сільський, селищний, міський голова не може бути депутатом будь-якої ради, сумішати свою службову діяльність з іншою посадою, в тому числі на громадських посадах (крім викладацької, наукової та творчої роботи у вільний час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток.

5. На сільських, селищних, міських головах поширюються повноваження та гарантії депутатів ради, передбачені за-

(Продовження на 6-12-й стор.)

36) вирішення відповідно до Закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів;

сів місцевого значення, а також про скасування такого дозволу;

37) прийняття рішень про організацію території і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, які охороняються законом;

38) надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території сільських міст нових об'єктів, сфера сільськогосподарської діяльності яких згідно з діючими нормативами вкласовані відповідно території;

39) створення відповідно до закону міської ради спеціальних служб з контролю за виконанням і здійснення керівників та діяльність інспекторів цієї міської ради;

40) заснування повномасштабних керівників органів місцевої влади, які здійснюють контроль за виконанням і здійснення керівників та діяльність інспекторів цієї міської ради; порушення перед відповідними органами вищого рівня питання про звільнення з посади керівників органів місцевої влади за невиконання їх діяльності незалежно від форм власності;

41) прийняття рішень з питань адміністративно-територіальної устрою в межах і порядку, визначених цим та іншими законами;

42) затвердження в установленому порядку місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, інших містобудівної документації;

43) затвердження в установленому порядку міських, селищних, міських головних від імені ради, з питань, віднесених до її виключної компетенції;

44) встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населених пунктів, здійснення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, доглядання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

45) прийняття у межах, визначених законом, рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

46) прийняття рішень про вживання зі створенням спеціальних військ та інших зон, змінами в статусі цих зон, внесення до відповідних органів пропозицій з цих питань; надання згоди на створення таких зон; ініціювання Президента України або Кабінету Міністрів України;

47) прийняття рішення про дотримання примусу повноважень органів місцевої влади, зазначених у статті 1 цього закону, у випадках, передбачених цим законом;

48) затвердження статуту територіальної громади;

49) затвердження відповідно до закону Положення про статут, опис та порядок використання символіки територіальної громади;

50) вирішення відповідно до закону питання про мову (мови), якою користуються своїй роботі, а також питання цих орган та якою використовуються в офіційних оголошеннях.

2. Виключно на пленарних засіданнях міських рад (міст з районним поділом) рішення, зазначені в статті 1 першої цієї статті, виходять такі питання:

1) визначення обсягу і меж повноважень, які здійснюють райони у містах (у разі їх створення) ради та їх виконавчих органів і місцевих територіальних громад районів у містах;

2) встановлення нормативів централізації коштів від земельного податку на спеціальних бюджетних рахунках районів;

Глава 2. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

Стаття 27. Повноваження у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку

До виконання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

- а) власні (самоврядні) повноваження;
- б) підготовка програм соціально-економічного та культурного розвитку сіл, селищ, міст, шкільних програм з інших питань

ших питань самоврядування, подання їх на затвердження ради, організації їх виконання; подання ради звітів про хід і результати виконання цих програм;

б) забезпечення складання балансу фінансових трудових ресурсів, грошових доходів і витрат, необхідних для управління соціально-економічним і культурним розвитком відповідної території, а також визначення потреби у місцевих будівельних матеріалах, паливі;

в) розгляд проєктів планів підприємств і організацій, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, внесення до них зауважень і пропозицій; здійснення контролю за їх виконанням;

г) попередній розгляд планів використання природних ресурсів місцевого значення на відповідній території, проєктування розміщення, спеціалізації та розвитку підприємств і організацій незалежно від форм власності, внесення у разі потреби до відповідних органів виконавчої влади пропозицій з цих питань;

д) подання до районних, обласних рад необхідних показників та внесення пропозицій до програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних районів і областей, а також до планів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих на відповідній території, з питань, пов'язаних із соціально-економічним та культурним розвитком території, задоволенням потреб населення;

е) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в комплексному соціально-економічному розвитку територіальних громад, здійсненні роботи на відповідній території;

ж) розміщення на договірних засадах замовлень на виробничої продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для територіальної громади, на підприємствах, в установах та організаціях;

з) розгляд і ухвалення планів підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснення яких може викликати негативні соціальні, демографічні, екологічні та інші наслідки, підготовка до них висновків і внесення пропозицій до відповідних органів;

и) статистичний облік громадян, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території;

Стаття 28. Повноваження в галузі благоустрою населених пунктів

До виконання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

- а) власні (самоврядні) повноваження;
- б) складання проєкту місцевого бюджету, подання його на затвердження відповідної ради, забезпечення виконання бюджету; школярства подання ради письмових звітів про хід і результати виконання бюджету; підготовка і подання відповідно до районової програми рад необхідних фінансових показників і пропозицій щодо складання проєктів районних і обласних бюджетів;

в) встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів щодо оплати побутових, комунальних, транспортних та інших послуг, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності відповідної територіальної громади, погодження в установленому порядку цих питань з підприємствами, установами та організаціями, які не належать до комунальної власності;

г) встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів щодо оплати побутових, комунальних, транспортних та інших послуг, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності відповідної територіальної громади, погодження в установленому порядку цих питань з підприємствами, установами та організаціями, які не належать до комунальної власності;

д) здійснення в установленому порядку фінансування витрат з місцевого бюджету;

е) залучення на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих на відповідній території, до коштів населення, а також бюджетних коштів на будівництво, розширення, ремонт і утримання на паливних за-

садах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури та на заходи щодо охорони навколишнього природного середовища;

ж) об'єднання на договірних засадах коштів відповідного місцевого бюджету та інших місцевих бюджетів для виконання спільних проєктів або для спільного фінансування комунальних підприємств, установ та організацій, виробничих підприємств, що стосуються спільних інтересів територіальних громад;

з) делеговані повноваження:

- 1) здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням зобов'язань щодо платежів до місцевого бюджету на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності;
- 2) здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів;

и) сприяння здійсненню інвестиційної діяльності на відповідній території.

Стаття 29. Повноваження щодо управління комунальною власністю

До виконання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

- а) власні (самоврядні) повноваження;
- б) встановлення порядку та здійснення контролю за використанням прибутків підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідних територіальних громад;

в) заснування звітів про роботу керівників підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідних територіальних громад;

г) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо порядку та умов відчуження комунального майна, проєкту місцевих програм приватизації та перекладу об'єктів комунальної власності на інші форми власності;

д) підготовка і внесення на розгляд ради письмових звітів про хід та результати відчуження комунального майна;

е) делеговані повноваження: погодження в установленому порядку кандидатур для призначення на посаду керівників підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, які перебувають у державній власності.

Стаття 30. Повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку

До виконання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

- а) власні (самоврядні) повноваження;
- б) управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню;

в) облік громадян, які відповідно до законодавства потребують поліпшення житлових умов, розподіл та надання відповідно до законодавства житла, що належить до комунальної власності; вирішення питань щодо використання нежильових приміщень, будинків і споруд, що належать до комунальної власності;

г) сприяння розширенню житлового будівництва, подання громадянам, які мають потребу в житлі, допомоги в будівництві житла, в отриманні кредитів, у тому числі пільгових, та субсидій для будівництва і придбання житла;

д) подання допомоги власникам квартир (будинків) в їх обслуговуванні та ремонті; сприяння створенню об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, реконструкції житлових будинків;

е) реструктуризація житлово-будівельних і гаражних кооперативів; прийняття рішень про організацію стоянок автомобільного транспорту, здійснення контролю за їх діяльністю відповідно до закону;

ж) забезпечення соціально-культурних закладів, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, а також населення паливом, електрикою, теплою та холодною енергією; вирішення питань волопостачання, відведення та очищення стічних вод; здійснення контролю за якістю питної води;

з) вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів, знешкодження та збереження трупів тварин;

и) організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою виробничих територій, організація озеленення, охорони земельних ділянок, створення місць відпочинку громадян;

к) організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі;

л) встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належить до комунальної власності відповідних територіальних громад;

м) затвердження маршрутів і графіків руху місцевого пасажирського транспорту незалежно від форм власності, ухвалення цих питань стосовно транспорту пасажирського транспорту у випадках, передбачених законодавством;

н) забезпечення утримання в належному стані кладовищ, інших місць поховання та їх охорони;

о) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, до участі в обслуговуванні населення житлово-комунальними послугами;

п) надання дозволу в порядку, встановленому законодавством, на розміщення реклами;

р) делеговані повноваження:

- 1) здійснення заходів щодо розширення об'єктів комунальної власності житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, розвитку транспорту і зв'язку;
- 2) здійснення відповідно до законодавства контролю за належним експлуатацією та організацією обслуговування населення підприємствами житлово-комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку, за технічним станом, використанням та утриманням інших об'єктів нерухомого майна усіх форм власності; прийняття рішень про скасування даного ними дозволу, а також за порушення цих об'єктів порушення екологічних, санітарних правил, інших вимог законодавства;

з) здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав громадян;

и) встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності;

к) облік відповідно до закону житлового фонду, здійснення контролю за його використанням;

л) надання відповідно до закону громадянам, які потребують поліпшення житлових умов, розподілу житла, що належить до комунальної власності, а також до доступу для них плати;

м) здійснення контролю за станом квартирного обліку та догляданням житлових господарств несаї підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, незалежно від форм власності;

н) видачі ордерів на заселення житлової площі в будинках державних та комунальних підприємств;

о) облік нежильових приміщень на відповідній території незалежно від форм власності, внесення пропозицій їх власникам щодо використання таких приміщень з метою задоволення потреб територіальної громади;

п) облік та реструктуризація відповідно до закону об'єктів нерухомого майна незалежно від форм власності.

Стаття 31. Повноваження у галузі будівництва

До виконання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

- а) власні (самоврядні) повноваження;
- б) організація за рахунок власних коштів і на паливних засадах будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів

- 4) затвердження за пропозицією голови ради структури, чисельності виконавчого апарату ради, витрат на утримання ради та її виконавчого апарату;
- 5) затвердження регламенту ради;
- 6) затвердження плану роботи ради, заслушування звіту про його виконання;
- 7) заснування засобів масової інформації, відповідалої ради, призначення і звільнення її керівників;
- 8) заслушування звітів постійних комісій, керівників органів, які рада утворює, обирає та призначає;
- 9) розгляд запитів депутатів, прийняття рішень по них;
- 10) прийняття рішень щодо дострокового припинення повноважень депутата ради в порядку, встановленому законодавством;
- 11) визначення відповідно до закону кількості складу ради;
- 12) прийняття за пропозицією територіальних громад рішення щодо проведення консультативного опитування з питань, які стосуються їх спільних інтересів;
- 13) здійснення відповідно до закону повноважень щодо організації проведення всеукраїнських референдумів та виборів органів державної влади і місцевого самоврядування;
- 14) затвердження відповідно до закону Положення про зміст, опис та порядок використання символів району, області;
- 15) прийняття рішень щодо об'єднання в асоціації, вступу до асоціацій та інших форм добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад, а також про вихід із них;
- 16) затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно району, області, цільових програм з інших питань, заслушування звітів про їх виконання;
- 17) затвердження відповідно районних, обласних бюджетів, внесення змін до них, затвердження звітів про їх виконання;
- 18) розподіл переліку з державного бюджету коштів у вигляді дотацій, субвенцій відповідно між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного значення, сіл, селищ, міст районного значення;
- 19) вирішення за дорученням відповідної ради питань про продаж, передачу в оренду або під заставу об'єктів комунальної власності, які забезпечують потреби територіальних громад з питань життєдіяльності районних, обласних рад, а також придбання таких об'єктів в установленому законом порядку;
- 20) вирішення в установленому законом порядку питань щодо управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що перебувають в управлінні районних і обласних рад; призначення і звільнення їх керівників;
- 21) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин;
- 22) вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів відповідно районного, обласного значення, а також про скасування такого дозволу;
- 23) встановлення правів користування водозабірними спорудами, призначенням для задоволення питних, побутових та інших потреб населення, зон санітарної охорони джерел водопостачання, об'єктами або зоборони використання підземних питних вод у промислових цілях;
- 24) прийняття рішень про організацію території і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та території природно-заповідного фонду лісової охорони; внесення пропозицій до відповідних державних органів про оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'яток історії або культури, які охороняються законом;
- 25) прийняття за пропозицією відповідних сільських, селищних, міських рад рішень, пов'язаних зі створенням спеціальних зон в межах зон, з'явленої у статті цих зон, внесення до відповідних органів пропозицій з цих питань;
- 26) прийняття рішень з питань адміністративно-територіального устрою межів в порядку, визначеному законом;

- 27) прийняття рішень щодо делегування місцевим державним адміністраціям окремих повноважень районних, обласних рад;
- 28) заслушування звітів голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, керівників управлінь, відділів та інших структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, бюджету, рішень ради із зазначених питань, а також про здійснення місцевими державними адміністраціями делегованих їм рішень повноважень;
- 29) прийняття рішень про належну голову відповідної місцевої державної адміністрації;
- 30) прийняття рішень про звернення до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад у сфері їх спільних інтересів, а також повноваження районних, обласних рад та їх органів;
- 31) прийняття рішення Міністерством України пропозицій щодо голови відповідної місцевої державної адміністрації;
2. Районні і обласні ради можуть розглядати і вирішувати на пленарних засіданнях й інші питання, віднесені до їх відання п'ям та іншими законами.
3. Крім питань, зазначених у частині першій цієї статті, виключено на пленарних засіданнях обласних рад вирішуються такі питання:
- 1) затвердження відповідно до законодавства правил забудови і благоустрою населених пунктів області;
- 2) прийняття у межах, що визначаються законодавством, рішень з боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність;
- 3) встановлення відповідно до закону місцевого збору за проїзд по території прикордонних областей автогостини, що прямує за кордон, визначення порядку його сплати;
- 4) прийняття рішень про віднесення лісів до категорії захисності, а також про поділ лісів за розрядами так у випадках і порядку, передбачених законом.
- Стаття 44. Делегування повноважень районних і обласних рад відповідним місцевим державним адміністраціям
1. Районні, обласні ради делегують відповідним місцевим державним адміністраціям такі повноваження:
- 1) виконання рішень, що розклад рад проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно районів і областей, цільових програм з інших питань, а в межах комунальної власності територіальних громад — проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку, проектів рішень, інших матеріалів з питань, передбачених цією статтею; забезпечення виконання рішень рад;
- 2) підготовка пропозицій до програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно областей та загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального та культурного розвитку України;
- 3) забезпечення збалансованого економічного і соціального розвитку відповідної території, ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів;
- 4) підготовка і подання до відповідних органів виконавчої влади фінансових показників і пропозицій до проекту державного бюджету України;
- 5) здійснення контролю за діяльністю на території району, області;
- 6) об'єднання на договірних засадах коштів підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, лімітів видатків і коштів на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, шляхів між населеними пунктами та на засади щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 7) залучення в порядку, встановленому законом, підприємств, установ та організацій, які не належать до комунальної власності, до участі в обслуговуванні населення відповідної території, координація цієї роботи;
- 8) затвердження маршрутів і графіків руху місцевого пасажирського транспорту незалежно від форм власності,

- узгодження цих питань стосовно транзитного пасажирського транспорту;
- 9) підготовка питань про визначення у встановленому законом порядку території, вибір, вилучення (викуп) і надання земельних мікрорайонів, земель, визначених містобудівною документацією;
- 10) організація охорони, реставрації, використання пам'яток історії та культури, архітектури і мистецтва, пам'яток народних, прирідних та сакральних комплексів, пам'яток визначеного місцевого значення;
- 11) підготовка висновків щодо проектів місцевих містобудівних програм відповідних адміністративно-територіально-обласних одиниць, що затверджуються сільським, селищним, міським радами;
- 12) видача відповідно до законодавства забудовникам архітектурно-планувальних завдань та технічних умов на проєктування, будівництво, реконструкцію будинків і споруд, благоустрій території та надання дозволу на проведення цих робіт;
- 13) здійснення відповідно до законодавства розвитку науки, усіх видів освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, туризму; сприяння відносною осерески традиційного народознавства, національно-культурної традиції, національно-художніх промислів і ремесел, роботі творчих спілок, національно-культурних товариств, асоціацій, інших громадських та неурядових організацій, які діють в сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді;
- 14) підготовка і подання на затвердження ради пропозицій щодо організації території і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо організації території і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'яток історії або культури, які охороняються законом;
- 15) виконання рішення національних заходів щодо ліквідації наслідків екологічних катастроф, стихійного лиха, епідемії, епізоотії, інших надзвичайних ситуацій, інформація про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення;
- 16) координація на відповідній території діяльності місцевих землевпорядних органів;
- 17) здійснення контролю за використанням коштів, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, пов'язаних із вилученням (викупом) земельних ділянок;
2. Крім повноважень, зазначених у частині першій цієї статті, обласні ради делегують обласним державним адміністраціям такі повноваження:
- 1) виконання відповідно до закону розпорядження підприємств, установ та організацій, що надходять на розвиток шляхів загального користування в області;
- 2) погодження у випадках, передбачених законодавством, сільським, селищним, міським радами питань щодо розподілу коштів за використання природних ресурсів, які надходять до фонду охорони навколишнього природного середовища;
- 3) підготовка проектів рішень про віднесення лісів до категорії захисності, а також про поділ лісів за розрядами так у випадках і порядку, передбаченому законом;
- 4) прийняття у встановленому законом порядку рішень про заборону використання окремих природних ресурсів загального користування;
- 5) здійснення відповідно до законодавства економії використання території рекреаційних зон;
- 6) затвердження для підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території, лімітів видатків і коштів на будівництво, реконструкцію та лімітів розміщення відходів у випадках, передбачених законом.

Глава 5. Порядок формування, організації роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Стаття 45. Порядок формування ради

1. Сільські, селищні, міські, районні у містах (у разі їх створення), районні, обласні ради складаються з депутатів,

- які обираються населенням відповідної території на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.
2. Порядок організації і проведення виборів депутатів визначається законом.
3. Загальний склад ради визначається радою відповідно до закону про вибори.
4. Рада вважається правомочною за умови обрання не менш як двох третин депутатів від загального складу ради.
5. У разі якщо до ради обрано менше двох третин її складу, до обрання необхідної кількості депутатів працює виконавчий комітет місцевої державної адміністрації.
6. В разі дострокового припинення повноважень деяких депутатів, внаслідок чого до складу ради входить менш як дві третини депутатів, до обрання необхідної кількості депутатів така рада вважається правомочною за наявності більш половини депутатів від загального складу ради.
7. Строк повноважень ради — чотири роки.
- Стаття 46. Сесія ради
1. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення), районна, обласна рада проводить свою роботу на сесіях, що складаються з пленарних засідань ради, а також засідань постійних комісій ради.
2. Перша сесія новообраної сільської, селищної, міської, районної у місті ради складається відповідно до територіально-виборчої комісії не пізніше як через місяць після обрання ради у правомочному складі. Її викладає і веде голова цієї виборчої комісії. Він інформує раду про результати виборів депутатів та сільської, селищної, міської голови і визначення їх повноважень.
3. Першу сесію районної, обласної ради складає голова головної відповідної територіальної виборчої комісії.
4. Наступні сесії ради складаються: сільської, селищної, міської — відповідно сільським, селищним, міським головам; районної у місті, районної, обласної — головам відповідної ради.
5. Сесія ради складається в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал.
6. У разі неможливості відмови сільської, селищної, міської, районної, обласної ради до виконання повноважень сесію ради сесія складається: сільської, селищної, міської ради — сесією сільських, селищних, міських голів; районної у місті, районної, обласної ради — заступником голови відповідної ради.
- У цих випадках сесія складається:
- 1) якщо сесія ради порушена головами районної у місті, районної, обласної ради без поважних причин не скликає сесію у двохтижневий строк після настання умов, передбачених частинною сьомою цієї статті;
- 2) якщо сесія не скликається сільським, селищним, міським головами (головами районної у місті, районної, обласної ради) у строки, передбачені цим Законом.
7. Сесія сільської, селищної, міської, районної у місті ради повинна бути також скликана за пропозицією не менш як однієї третини депутатів від загального складу відповідної ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради, а сесія районної, обласної ради — також за пропозицією не менш як однієї третини депутатів від загального складу відповідної ради або голови відповідної місцевої державної адміністрації.
8. У разі якщо після двохтижневого строку в частині четвертій та шостій цієї статті, у двохтижневий строк не скликає сесію на вимогу суб'єктів, зазначених у частині сьомій цієї статті, сесія може бути скликана за пропозицією відповідної ради, які становлять не менш як одну третину складу ради, або постійною комісією ради.
9. Рішення про скликання сесії ради доводиться до відома населення не пізніше як за 10 днів до сесії, а у виняткових випадках — не пізніше як за день до сесії із зазначенням часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на розгляд ради.

10. Сесію сільської, селищної, міської ради відкриває і веде віцепідоповідач сільської, селищної, міської голова, а в випадках, передбачених частиною шостою цієї статті, — секретар ради; сесію районної у місті, районної, обласної ради — голови ради або його заступник. У випадку передбаченому частиною восьмою цієї статті, сесію відкриває за дорученням групи депутатів, з ініціативи якої скликає сесія, один з депутатів, хто входить до її складу, а в разі рішення ради — один з депутатів цієї ради.

11. Сесія ради є правомочною, якщо в її пленарному засіданні бере участь більше половини депутатів від загальної кількості депутатів ради.

12. Пропозиції щодо питань на розгляд ради можуть вноситися сільським, селищним, міським головою, постійним комісіям, депутатами, виконавчим комітетом ради, головою районної адміністрації, головою районної, обласної ради, загальним збором громадян.

13. Не пізніш як на другій сесії передкладається регламент роботи відповідної ради, а також положення про постійні комісії ради.

14. Порядок скликання сесії ради, підготовки і розгляду нової питання, прийняття рішень ради про затвердження доручень депутатів, прийняття процедурних питань, а також порядок роботи сесії визначаються регламентом ради.

15. Протоколи сесій сільської, селищної, міської ради, протоколи рішення сесій підписуються сільським, селищним, міським головою, районної у місті, районної, обласної ради — головою відповідної ради, у разі їх відсутності — відповідно секретарем сільської, селищної, міської ради, секретарем голови районної у місті, районної, обласної ради, а в випадку, передбаченому частинами сьомою та десятою цієї статті, — депутатом ради, який за дорученням депутатів головував на її засіданні.

16. Сесії ради проводяться гласно. У разі необхідності рада може прийняти рішення про проведення закритого пленарного засідання.

Стаття 49. Повноваження постійних комісій ради

1. Постійні комісії ради є органами ради, що обираються з числа її депутатів для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, які належать до компетенції відповідних комісій на виконання рішень ради, у виконавчого комітету.

2. Постійні комісії обираються радою на строк її повноважень у складі голови, членів комісії, який призначає і звільняє відповідно відповідного комісію.

3. До складу постійних комісій не можуть бути обрані сільський, селищний, міський голова, секретар сільської, селищної, міської ради, голова районної у місті (у разі її створення), районної, обласної ради, їх заступники.

4. Постійні комісії за дорученням ради або за власною ініціативою попередньо розглядають проекти програм соціально-економічного і культурного розвитку, місцевого бюджету, звіти про виконання програм і бюджету, вивчають і готують питання про стан та розвиток відповідних галузей економіки, розвитку науки, культури, будівництва, інші питання, які носяться на розгляд ради, розробляють проекти рішень ради та готують висновки з цих питань, виступають на сесіях ради з доповідями і висновками.

5. Постійні комісії попередньо розглядають кандидатури осіб, які пропонуються для обрання, затвердження, призначення або поновлення відповідною радою, готують висновки з цих питань.

6. Постійні комісії за дорученням ради, голови, заступника голови районної у місті, районної, обласної ради, секретаря сільської, селищної, міської ради або за власною ініціативою вивчають діяльність підзвітних і підконтрольних ради та виконавчому комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради органів, а також з питань, віднесених до повноважень ради, розглядають звернення громадян, підприємств, установ та організацій, їх філіалів і відділень незалежно від форм власності та їх посадових осіб, подають за результатами перерисів рекомендації, розглядають звернення громадян, необхідних випадках — на розгляд ради або виконавчого ко-

мітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради; здійснюють контроль за виконанням рішень ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради.

7. Постійні комісії у питаннях, які належать до компетенції ради, в порядку визначеному законом, мають право отримувати від керівників органів, підприємств, установ, організацій та їх філіалів і відділень особисті матеріали і документи.

8. Організація роботи постійної комісії ради покладається на голову комісії. Голова комісії скликає і веде засідання комісії, дає доручення членам комісії, представляє комісію у відносинах з іншими органами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями, а також громадянами, організацією про реалізації висновків і рекомендацій комісії у відносинах з іншими органами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями та їх філіалів і відділень незалежно від форм власності, а також з іншими причинами його функцій здійснює заступник голови комісії або секретар комісії.

9. Засідання постійної комісії скликається в міру необхідності є правомочною, якщо в ньому бере участь не менш як половина від загальної складу комісії.

10. Результатами вивчення і розгляду питань постійної комісії готують висновки і рекомендації. Висновки і рекомендації постійної комісії приймаються більшістю голосів від загальної складу комісії і підписуються головою комісії, а також секретарем комісії.

11. Рекомендації постійних комісій приймаються законом розгляду органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами, яким вони адресовані. Про результати розгляду і висновки заходів повинно бути повідомлено комісією у встановлений термін.

12. Постійна комісія для вивчення питань, розробки проектів рішень ради може створювати підготовчі комісії і робочі групи з залученням представників громадських організацій, підприємств, установ, організацій, посадових осіб, яким вони адресовані. Про результати розгляду і висновки заходів повинно бути повідомлено комісією у встановлений термін.

13. Депутати працюють у постійних комісіях на громадських засадах. За рішенням обласної ради голови постійних комісій з питань бюджету можуть працювати на повній основі.

14. Постійні комісії є підзвітними ради та відповідальними перед нею.

15. Перелік, функціональна спрямованість і порядок організації роботи постійних комісій ради проводиться згідно з положеннями відповідної ради та Положенням про постійні комісії, що затверджується радою.

Стаття 48. Тимчасові контрольні комісії ради

1. Тимчасові контрольні комісії ради є органами ради, які обираються з числа її депутатів для здійснення контролю за конкретним визначеним радою питань, що належать до повноважень сесії ради самоврядування. Контрольні комісії подають звіти і пропозиції на розгляд ради.

2. Рішення про створення тимчасової контрольної комісії ради, її назву та завдання, перелік питань, які належать до її компетенції, приймає, якщо це не проголосувало не менше однієї третини депутатів від загальної складу ради.

3. Засідання тимчасової контрольної комісії ради проводиться, як правило, закрито. Депутати, які входять до складу тимчасової контрольної комісії, та залучені комісією для участі в її роботі спеціалісти, експерти, інші особи не повинні розголошувати інформації, яка стала їм відома у зв'язку з її роботою.

4. Повноваження тимчасової контрольної комісії ради припиняються з моменту прийняття ради рішення про припинення роботи цієї комісії, а також у разі припинення пов-

новажень ради, яка створила цю комісію.

Стаття 49. Депутат ради

1. Повноваження депутата ради починаються з моменту офіційного оголошення відповідною територіальною виборчою комісією на сесії ради рішення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів і закінчуються у день першої сесії ради нового скликання. Повноваження депутата можуть бути припинені достроково у випадках, передбачених законом.

2. Депутат представляє інтереси всієї територіальної громади, має всю повну силу при здійсненні його активної участі у діяльності ради та утвореннях нею органів, несе обов'язки перед виборцями, радою та її органами, виконує їх доручення. Депутат, крім складу однієї з постійних комісій ради.

3. На час сесій, засідань постійних комісій ради, а також для здійснення депутатських повноважень в інших, передбачених законом випадках, депутат здійснює відпочинок, виконує обов'язки або службових обов'язків з відшкодування йому середнього зарплати за основним місцем роботи та інших витрат, пов'язаних з депутатською діяльністю, за рахунок відповідного місцевого бюджету.

4. Депутат зобов'язаний брати участь у роботі сесії ради, засідань постійної та інших комісій ради, до складу яких його обрано.

5. У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, виконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів, сільської, селищної, міської ради, виборців з пропозицією про відкликання такого депутата у встановленому законом порядку.

6. Депутат має право ухваленого голосом усіх питань, які розглядаються на сесії ради, а також на засіданнях постійної та інших комісій ради, до складу яких його обрано.

7. Депутат має право звернутися із запитом до керівників ради та її органів, сільської, селищної, міської ради, голови, керівників органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, розташованих або зареєстрованих на відповідній території, а депутат районної (міської) ради — також до голови місцевої державної адміністрації з питань, віднесених до повноважень ради.

8. Орган або посадова особа, до яких залучений депутат, зобов'язані дати усну чи письмову відповідь на запит на сесії ради у строкі і в порядку, встановлені радою відповідно до закону. За результатами розгляду запити ради приймає рішення.

9. Пропозиції і зауваження, вивселені депутатами на сесії ради, або передані в письмовій формі головному на сесії, розглядаються радою чи за дорученням постійними комісіями ради, що надіслані також на розгляд підзвітних і підконтрольних їй органам та посадовим особам, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і зауваження у строкі, встановлені радою, з яких зазначаються відповіді депутатів та ради.

10. Депутат має право знайомитися з будь-якими офіційними документами, які зберігаються у відповідних органах місцевого самоврядування, та робити аналіз цих документів.

11. Повноваження депутатів, порядок організації і гарантії депутатської діяльності визначаються Конституцією України, цим Законом, законом про статус депутата.

Стаття 50. Секретар сільської, селищної, міської ради

1. Секретар сільської, селищної, міської ради обирається за пропозицією сільського, селищного, міського голови відповідною радою з числа її депутатів на строк повноважень ради та працює в раді на постійній основі.

2. Секретар сільської, селищної, міської ради не може суміщати свою службу з іншою діяльністю, виконувати чужу роботу на громадських засадах (крім викладацької, наукової та творчої роботи в позаурочний час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цієї роботи, якщо інше не передбачено законом.

3. Секретар сільської, селищної, міської ради

1) скликає сесії ради у випадках, пе-

редбачених частиною шостою статті 46 цього Закону; повідомляє депутатам і доводить до відома населення інформацію про час і місце проведення сесії, питань, які передбачається внести на розгляд ради.

2) веде засідання ради та підписує її рішення у випадках, передбачених частиною шостою статті 46 цього Закону;

3) організує виконання сесії ради питань, що носяться на розгляд ради;

4) забезпечує своєчасне доведення рішень ради до виконавців і населення, організує контроль за їх виконанням;

5) за дорученням сільського, селищного, міського голови координує діяльність постійних та інших комісій ради, дає їм доручення, сприяє організації виконання їх рекомендацій;

6) сприяє депутатам ради у здійсненні їх повноважень;

7) організує за дорученням ради відповідно до законодавства здійснення заходів, пов'язаних з підготовкою і проведенням референдумів та виборів до територіальних виборчих актів і місцевого самоврядування;

8) забезпечує зберігання у відповідних органах місцевого самоврядування офіційних документів, пов'язаних з місцевим самоврядуванням, здійсненням територіальної громади, забезпечує доступ до них осіб, яким це право надано у встановленому порядку;

9) вирішує за дорученням сільського, селищного, міського голови або його заступника інші питання, пов'язані з діяльністю ради та її органів.

4. Секретар сільської ради може за рішенням ради одночасно здійснювати повноваження секретаря виконавчого комітету сільської ради.

Повноваження секретаря сільської, селищної, міської ради можуть бути достроково припинені за рішенням відповідної ради.

Стаття 51. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської районної у місті ради

1. Виконавчим органом сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради є виконавчий комітет ради, який виконує відповідною радою на строк її повноважень. Після закінчення повноважень сільської, селищної, міської ради, голови районної у місті ради її виконавчий комітет здійснює свої повноваження до сформованого нового складу виконавчого комітету.

2. Кількісний склад виконавчого комітету визначається відповідною радою.

3. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради перетворюється радою за пропозицією сільського, селищного, міського голови, районної у місті ради — за пропозицією голови відповідної ради.

4. Виконавчий комітет ради утворюється у складі відповідно сільського, селищного, міського голови, районної у місті ради — голови відповідної ради, заступника (заступників) сільського, селищного, міського голови, районної у місті ради, керівного (керівників) виконавчих органів ради, керуючого справами (секретаря) виконавчого комітету, а також керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, інших органів виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради, який також за посадою секретар відповідної ради.

5. Очолює виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради відповідно сільський, селищний, міський голова, районної у місті ради — голова відповідної ради. У виконавчому комітеті сільської ради функції секретаря виконавчого комітету за рішенням ради може здійснювати секретар відповідної ради.

6. Особи, які входять до складу виконавчого комітету, крім тих, хто працює у виконавчих органах ради, є постійними членами виконавчого комітету, а також для здійснення повноважень в інших випадках звільняються від виконання виробничих або службових обов'язків з відшкодування їм середнього зарплати за основним місцем роботи та інших витрат, пов'язаних з виконанням обов'язків члена виконавчого комітету, за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

На осіб, які входять до складу виконавчого комітету ради, працюють у ньому на постійній основі, поширюються вимоги щодо обмеження сумисності їх діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлених цим Законом

для сільського, селищного, міського голів.

8. Виконавчий комітет ради є підзвітним і підконтрольним раді, що його утворює, а з її рішеннями, які не повноважені, органи виконавчої влади — також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.

9. До складу виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради чи міст ради не можуть входити депутати відповідної ради, крім секретаря ради.

Стаття 52. Повноваження виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної ради:

1. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної ради (у разі її створення) ради може розглядати і вирішувати питання, віднесені ним Законом до відання виконавчих органів ради.

2. Виконавчий комітет ради:

- 1) попередньо розглядає проекти місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку, цільових програм, інших питань, місцевого бюджету, проекти рішень з інших питань, що вносяться на розгляд відповідної ради;

- 2) координує діяльність відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідної територіальної громади, заслуховує звіти про роботу їх керівників;

- 3) має право змінювати або скасовувати акти підпорядкованих йому відділів, управлінь, інших виконавчих органів ради, а також їх посадових осіб.

Сільська, селищна, міська рада може прийняти рішення, яким повноважень між її виконавчим комітетом, відділами, управліннями, іншими виконавчими органами ради та сільським, селищним, міським головами і виконавчими органами цих Законном виконавчим органам сільських, селищних, міських рад.

Стаття 53. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної ради:

Основою формою роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної ради є його засідання. Засідання виконавчого комітету скликаються відповідно сільським, селищним, міським головами (головами районної чи міської ради), а в разі його відсутності чи неможливості здійснення ним цієї функції — заступником сільського, селищного, міського голови (заступником голови районної чи міської ради).

Основною формою діяльності виконавчих органів ради (районної чи міської ради) є засідання голови ради в міру необхідності, але не рідше одного разу на місяць і є правомочними, якщо в ньому беруть участь більше половини від загального складу виконавчого комітету.

Стаття 54. Відділи, управління та інші виконавчі органи сільської, селищної, міської, районної ради:

1. Сільська, селищна, міська районна у місті (у разі її створення) рада у межах затверджених нею структур і питань може створювати відділи, управління та інші виконавчі органи для здійснення повноважень, що належать до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

2. Відділи, управління та інші виконавчі органи ради є підзвітними і підконтрольними раді, яка утворила, підпорядковувала виконавчому комітету, сільському, селищному, міському голові, голові районної у місті ради.

3. Керівники відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради призначаються на посади і звільняються з посади сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради одноособно, а з випадків, передбачених законом, — за погодженням з відповідними органами виконавчої влади.

4. Положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради затверджуються відповідною радою.

Стаття 55. Голова районної, обласної ради:

1. Голова районної, обласної, районної у місті (у разі її створення) ради обирається відповідною радою з числа її депутатів у межах строку повноважень ради таким голосуванням.

2. Голова ради виконує свої обов'язки до обрання голови ради нового скликання, крім випадків дострокового припинення повноважень голови ради відповідно до цього Закону.

3. Голова ради працює у раді на постійній основі, але може мати інший

представницький мандат, сумішати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах (крім викладацької, наукової та творчої у вільний час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток.

4. У своїй діяльності голова ради є підзвітним раді і може бути звільнений з посади, якщо за його звільнення проголосувало не менш як дві третини депутатів від загального складу ради шляхом таємного голосування.

5. Питання про звільнення голови ради має бути внесено на розгляд ради на вимогу не менше третини депутатів від загального складу ради.

6. Голова районної, обласної, районної у місті ради:

- 1) скликає сесії, ради, повідомляє депутатів і доводить до відома населення інформацію про час і місце проведення сесії ради, питання, які передбачається внести на розгляд ради, веде засідання ради;

- 2) виконує функції підготування сесій ради і питання, що вносяться на її розгляд, відведення рішень ради до виконавчих, організацій контролю за їх виконанням;

- 3) представляє ради кандидатури для обрання на посаду заступника голови ради на вимогу не менше третини депутатів від загального складу ради, пропозити щодо структури органів ради, її виконавчого апарату, витрат на їх утримання;

- 4) вносить ради пропозиції щодо утворення і обрання постійних комісій районної і обрання постійних комісій ради;

- 5) координує діяльність постійних комісій ради, дає їм порадження, сприяє організації виконання їх рекомендацій; може прийняти рішення про надання допомоги у здійсненні ними своїх повноважень;

- 6) організує відповідно до законодавства проведення референдумів та виборів до органів державної влади і місцевого апарату;

- 7) організує роботу президії (колегії) ради (у разі її створення);

- 8) призначає і звільняє керівників та інших працівників структурних підрозділів виконавчого апарату ради;

- 9) здійснює керівництво виконавчим апаратом ради;

- 10) є розпорядником коштів, перебічає на утримання ради та її виконавчого апарату;

- 11) підписує рішення ради, протоколи сесій ради;

- 12) забезпечує роботу по розгледу звернень громадян; веде особистий прийом громадян;

- 13) організує і здійснює в роботі ради та її органів, обговорення громадянами проектів рішень ради, важливих питань місцевого значення, висвітлення громадської думки, оприлюднює рішення ради;

- 14) представляє раду у відносинах з державними органами, іншими органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, трудовими колективами, підприємствами, підприємцями, установами, організаціями, а також у зовнішніх відносинах відповідно до законодавства;

- 15) по рішенням ради звертається до суду щодо виконання незаконних актів органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад у сфері їх спільних інтересів, а також повноважень районних, обласних рад та їх органів;

- 16) звітує перед радою про свою діяльність не менше одного разу на рік, а на вимогу не менш як третини депутатів у визначений радою термін;

- 17) виконує інші питання, доручені йому радою.

7. Голова районної, обласної, районної у місті ради в межах своїх повноважень веде розпорядження.

Стаття 56. Заступник голови районної, обласної, районної у місті ради:

1. Заступник голови районної, обласної, районної у місті (у разі її створення) ради обирається відповідною радою у межах строку її повноважень з числа її депутатів шляхом таємного голосування і здійснює свої повноваження до обрання заступника голови ради нового скликання, крім випадків дострокового припинення його повноважень.

2. Заступник голови ради може бути достроково звільнений з посади за рішенням ради, яке приймається шляхом таємного голосування. Питання про його звільнення може бути внесено на розгляд ради на вимогу не менш як

третини депутатів від загального складу ради або голови ради.

3. Заступник голови ради в разі відсутності голови ради або неможливості виконання ним своїх обов'язків з інших причин здійснює повноваження голови відповідної ради.

4. Заступник голови ради працює у раді на постійній основі. На нього покладено виконати пожежне обмеження службової діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені ним Законом для голови ради.

Стаття 57. Президія (колегія) районної, обласної ради:

1. Районна, обласна рада може утворити президію (колегію) ради. Президія (колегія) ради є дорадчим органом ради, який попередньо готує узгоджені пропозиції і рекомендації з питань, що передбачається внести на розгляд ради. Президія (колегія) ради може приймати рішення, які мають дорадчий характер.

2. До складу президії (колегії) ради входять голова ради, його заступник, голови постійних комісій ради, уповноважені представники депутатських груп і фракцій.

3. Президія (колегія) ради діє на основі Положення про неї, що затверджується радою.

Стаття 58. Виконавчий апарат районної, обласної ради:

1. Виконавчий апарат районної, обласної ради забезпечує здійснення радою повноважень, наданих їй Конституцією України, цим та іншими законами.

2. Виконавчий апарат ради здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів, органів місцевого самоврядування, а також взаємодію з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади, органами та посадовими особами місцевого самоврядування.

3. Виконавчий апарат ради утворюється відповідною радою. Його структура і чисельність, атритан на утримання встановлюються радою за поданням її голови.

4. Виконавчий апарат ради за посадою очолює голова відповідної ради.

Стаття 59. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування:

1. Рада в межах своїх повноважень приймає рішення та інші акти у формі рішень.

2. Рішення ради приймається відкритим (у тому числі поменшані) або таємним голосуванням. Таємне голосування обов'язково проводиться у випадках, передбачених пунктами 4 і 16 статті 26, пунктами 1, 30 і 32 статті 43 та статтями 55, 56 цього Закону.

3. Рішення сільської, селищної, міської ради, районної у місті ради, обласної ради, прийняті з порушенням цього Закону, є невалидними.

4. Якщо рада відхилила зауваження сільського, селищного, міського голови і підтримала попереднє рішення двома третинами депутатів від загального складу ради, рішення сільської, селищної, міської ради втрачає свою силу.

5. Рішення ради нормативно-правового характеру набувають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо радою не встановлено більш пізній строк набуття чинності.

6. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради в межах своїх повноважень приймає рішення. Рішення виконавчого комітету приймаються на його засіданнях більшістю голосів від загального складу виконавчого комітету і підписуються сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради.

7. Рада, незгоди сільського, селищного, міського голови (голови районної у місті ради) з рішенням виконавчого комітету ради він може зупинити дію цього рішення своїм розпорядженням.

та внести не питання на розгляд відповідної ради.

8. Сільський, селищний, міський голова, голова районної у місті, районної, обласної ради в межах своїх повноважень веде розпорядження.

9. Рішення виконавчого комітету ради з питань, віднесених до власної компетенції виконавчих органів ради, можуть бути скасовані відповідною радою.

10. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

11. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

12. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

13. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

14. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

15. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

16. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

17. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

18. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

19. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

20. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

21. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

22. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

23. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

24. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

25. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

26. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

27. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

28. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

29. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

30. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

31. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

32. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

33. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

34. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

35. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

36. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

37. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мовлять їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

ну, за винятком випадків, передбачених законом.

9. Сільські, селищні, міські, районні в містах (у разі їх створення) ради мають право:

1) вносити пропозиції про передачу або передачу на конкурсний аукціон відповідних територіальних громад підприємств, установ та організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають велике значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальних громад;

2) на переважне придбання в комунальну власність приміщень, споруд, інших об'єктів, розташованих на відповідній території, якщо вони можуть бути використані для забезпечення комунально-побутових та соціально-культурних потреб територіальних громад;

3) мати об'єкти комунальної власності за межами відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 61. Місцеві бюджети

1. Органи місцевого самоврядування в селі, селищі, містах, районних в містах (у разі їх створення) самостійно розробляють, затверджують і виконують відповідні місцеві бюджети згідно з цим Законом та законом про бюджетну систему.

2. Районні та обласні ради затверджують районні та обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або лінійними підприємствами, а також з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних та культурних програм, контролюють їх виконання.

3. Складання і виконання районних і обласних бюджетів здійснюють відповідні державні адміністрації згідно з цим Законом та законом про бюджетну систему.

4. Самостійність місцевих бюджетів гарантується власністю та закріпленням за ними на стабільній основі законом загальнонаселеними доходами, а також правом самостійно визначати напрями витрат коштів місцевих бюджетів відповідно до закону.

5. Втручання державних органів у процес складання, затвердження і виконання місцевих бюджетів не допускається, за винятком випадків передбачених цим та іншими законами.

Стаття 62. Участь держави у формуванні доходів місцевих бюджетів

1. Держава фінансово підтримує місцеве самоврядування, забезпечує комунально-побутові потреби населення, здійснює контроль за законним, добросовісним, економічним, ефективним використанням коштів та належним їх обліком. Вона гарантує органам місцевого самоврядування належні умови для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб. У випадках, коли доходи від закріплених за місцевими бюджетами заходів не вистачає, державні органи перевищують мінімальний розмір місцевого бюджету, держава виплачує із місцевого бюджету до державного бюджету частину надлишку в порядку, встановленому законом про державний бюджет.

2. Мінімальні розміри місцевих бюджетів визначаються на основі нормативів бюджетної забезпеченості на одного жителя з урахуванням економічного, соціального, природного та екологічного стану відповідних територій, виходячи з рівня мінімальних соціальних потреб, встановленого законом.

3. Доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

4. Доходи місцевих бюджетів районних у містах рад (у разі їх створення) формуються відповідно до обсягу повноважень, що визначаються відповідними міськими радами.

5. Доходою місцевих бюджетів до місцевих бюджетів визначається законом про бюджетну систему та іншими законами.

6. У дохідовій частині місцевого бюджету не повинні міститися доходи, необхідні для виконання власних повноважень, і доходи, необхідні для забезпе-

чення виконання делегованих законом повноважень органів виконавчої влади.

5. Місцевий бюджет поділяється на поточний бюджет і бюджет розвитку. Доходи бюджету розвитку формуються за рахунок частини податкових надходжень, коштів, зареєстрованих на розрахунок місцевих позик, а також інвестиційних субсидій з інших бюджетів.

6. Кошти державного бюджету, що передаються у вигляді дотацій, субвенцій, розподіляються між окремими районами між районними бюджетами і бюджетами міст обласного значення у розмірах, необхідних для формування доходних частин не нижче мінімальних розмірів місцевих бюджетів, визначених законом, а також використовуються для фінансування з обласного бюджету спільних проєктів територіальних громад.

7. Кошти обласного бюджету, передавані державою у вигляді дотацій, субвенцій, зарековуються до районних бюджетів і розподіляються районними радами між місцевими бюджетами у розмірах, необхідних для формування доходних частин не нижче мінімальних розмірів місцевих бюджетів, визначених законом, а також використовуються для фінансування з районного бюджету спільних проєктів територіальних громад.

Стаття 64. Витрати місцевих бюджетів

1. Витрати, які здійснюються органами місцевого самоврядування на потреби територіальних громад, їх розмір і цілісне спрямування визначаються за місцевими бюджетами цих громад; витрати, пов'язані із здійсненням районними, обласними радами заходів щодо забезпечення спільних інтересів територіальних громад, — відповідними районами.

2. Сільські, селищні, міські, районні в містах (у разі їх створення) ради та їх виконавчі органи самостійно розпоряджаються коштами відповідних місцевих бюджетів, визначають напрями їх використання.

3. Районні, обласні бюджети виконують містські державні адміністрації в цілях і обсягах, що затверджуються відповідними радами.

4. У дохідовій частині місцевих бюджетів окремо передбачаються витрати поточного бюджету і витрати бюджету розвитку.

5. Кошти поточного бюджету спрямовуються на фінансування установ і закладів, що утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, і не належать до бюджету розвитку.

6. Кошти бюджету розвитку спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного розвитку відповідної території, пов'язаних із здійсненням інвестиційної та інноваційної діяльності, а також на фінансування субвенцій та інших видів витрат, пов'язаних з розширенням підприємств.

7. Витрати місцевих бюджетів поділяються на дві частини: витрати, пов'язані з виконанням власних повноважень місцевого самоврядування, і витрати, пов'язані з виконанням делегованих команд повноважень органів виконавчої влади.

8. Доходи на реалізацію програм соціального виконання місцевих бюджетів, суми перевищення доходів над витратами, що утворилися в результаті збільшення надходжень до бюджету чи економію у доходах, надходженнях, витратах, витраті, пов'язаній з виконанням кримінальних, передбачених законом. Рішення про використання таких коштів приймається відповідною радою.

9. За зобов'язаннями доходи і витрати місцевих бюджетів мають бути достатніми для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень та забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб.

2. При забезпеченні збалансування доходів і витрат місцевих бюджетів не враховуються вилучені залишки бюджетних коштів, що використовуються, як передбачено статтею 65 цього Закону.

3. У разі коли вичерпано можливості збалансування доходів і витрат місцевих бюджетів і при цьому не вистачає коштів для здійснення органами місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень та забезпечення населення

послугами не нижче рівня мінімальних соціальних потреб, держава забезпечує збалансування місцевих бюджетів шляхом передачі необхідних коштів до відповідних місцевих бюджетів у вигляді дотацій, субвенцій, субсидій відповідно до закону.

Стаття 67. Фінансування витрат, пов'язаних із здійсненням органами місцевого самоврядування повноважень органів державної влади та виконанням делегованих повноважень

1. Держава фінансує у повному обсязі здійснення органами місцевого самоврядування наданих законом повноважень органів виконавчої влади, необхідний для здійснення органами місцевого самоврядування цих повноважень, широкі перебігачі в Законі України про Державний бюджет України.

2. Рішення органів державної влади, які призводять до додаткових витрат органів місцевого самоврядування, обов'язково супроводжуються передачею їм необхідних фінансових ресурсів. Вказані повноваження виконуються органами місцевого самоврядування в межах переданих їм фінансових ресурсів. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади і поспричинили додаткові витрати на фінансові ресурси, компенсуються державою.

Стаття 68. Позабюджетні кошти місцевого самоврядування

1. Органи місцевого самоврядування можуть мати позабюджетні цільові (у тому числі валютні) кошти.

2. Ці кошти перебувають на спеціальних рахунках в установах банків.

3. Порядок формування та використання позабюджетних цільових (у тому числі валютних) коштів місцевого самоврядування визначаються положеннями про ці кошти, що затверджуються відповідною радою.

Стаття 69. Місцеві податки і збори

1. Органи місцевого самоврядування відповідно до закону можуть встановлювати місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зарековуються до відповідних місцевих бюджетів.

2. За рішенням зборів громадян за місцем їх проживання можуть запроваджуватися місцеві збори на засадах добровільного самооподаткування.

Стаття 70. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах

1. Рада або за її рішенням інші органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства можуть виникати як кредитори, дебітори, гарантії, поручителі, ліквідатори, ліквідувані підприємства, а також підприємства, що ліквідуються, на покриття тимчасових касових розривів з їх погашенням до кінця бюджетного року, а також отримувати кредити в банківських установах.

2. Органи місцевого самоврядування можуть у межах законодавства створювати комунальні банки та інші фінансово-кредитні установи, виступати гарантами кредитів підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, розміщувати належні їм кошти в банках інших суб'єктів прав власності, отримувати відсотки від їх надання в кредит, а також отримувати надання їх до доходної частини відповідного місцевого бюджету.

Розділ ІХ. ГАРАНТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 71. Гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб

1. Територіальні громади, органи та посадові особи місцевого самоврядування самостійно реалізують надані їм повноваження.

2. Органи виконавчої влади, їх посадові особи мають права і виконують обов'язки, передбачені в законі щодо діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішують питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

3. У разі розподілу місцевого державного адміністративного питання, яке зачіпає інтереси місцевого самоврядування, вона повинна повідомити про це відповідні органи та посадових осіб місцевого самоврядування.

4. Органи та посадові особи місцевого самоврядування мають право звертатися до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад, повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 72. Півзвітність і підконтрольність місцевих державних адміністрацій районам, обласним радам

1. Місцеві державні адміністрації є півзвітними відповідним районам, обласним радам у виконанні програм соціально-економічного і культурного розвитку, районних, обласних бюджетів, півзвітними і підконтрольними у частині повноважень, делегованих їм відповідними підприємствами, об'єктами, а також у виконанні рішень рад з цих питань.

2. Районами, обласна рада може шляхом загального голосування висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає рішення і дає відповідний рад об'єднуванню відповідно.

3. Якщо недовіру голові районної, обласної державної адміністрації висловили не менш як дві третини депутатів від загального складу відповідної ради, Президент України приймає рішення про відставку голови місцевого державного адміністратора.

Стаття 73. Обов'язоків активістів законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Акти ради, сільського, селищного, міського голови, голів районів в містах, районів в містах, районів в містах, селищного, міського, районної у містах (у разі їх створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма громадянами, підприємствами, підприємствами, організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які посилаються на них, у тому числі на відповідній території.

2. На вимогу відповідних органів та посадових осіб місцевого самоврядування керівники розташованих або зареєстрованих на відповідній території підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності зобов'язані приймати на засідання цих органів для подання інформації з питань, віднесених до відання ради та її органів, відповідні документи.

3. Місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи та організації, а також громадяни несут встановлену законом відповідальність перед органами місцевого самоврядування за закріплення місцевого самоврядування школи їх діями або бездіяльністю, а також у результаті невиконання рішень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийнятих у межах наданих їм повноважень.

Стаття 74. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несут відповідальність за свою діяльність перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

2. Підставою, виділі і порядок відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Конституцією України, цим та іншими законами.

Стаття 75. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальними громадами

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування є півзвітними, підконтрольними і відповідальними перед територіальними громадами. Вони періодично, але не менш як раз на рік, інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, місцевого бюджету, інших питань місцевого значення, звітують перед територіальними громадами про свою діяльність.

2. Територіальна громада у будь-який час може достроково припинити повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування, якщо вони порушують Конституцію або закони України, обмежують права і свободи громадян, не забезпечують збільшення доходів населення.

Закон України про місцеве самоврядування в Україні

Цей Закон відповідно до Конституції України визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування

(Початок на 5—13-й стор.).

снення наданих їм законом повноважень.

3. Порядком і випадках дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальних громад визначаються цим та іншими законами.

Стаття 76. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед державою

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несуть відповідальність у разі порушення ними Конституції або законів України.

2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування з питань здійснення ними делегованих повноважень органи виконавчої влади є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Стаття 77. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед юридичними і фізичними особами

1. Шкода, заподіяна юридичним і фізичним особам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів місцевого самоврядування, відповідальності за яких належить органу місцевого бюджету, а в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб місцевого самоврядування — за рахунок їх власних коптів у повсякденній діяльності.

2. Сторою про повноження порушень прав юридичних і фізичних осіб, що виникають в результаті рішень, дій чи бездіяльності органів або посадових осіб місцевого самоврядування, вирішується в судовому порядку.

Стаття 78. Дострокове припинення повноважень ради

1. Повноваження сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради можуть бути достроково припинені у випадках:

1) якщо рада прийняла рішення з порушенням Конституції України, цього та інших законів, прав і свобод громадян, власних коптів у повсякденній діяльності компетентних органів про вживлення цих рішень у відповідність із законом;

2) якщо сесії ради не проводяться без поважних причин у строки, встановлені цим Законом, або рада припинила свою діяльність.

2. Повноваження сільської, селищної, міської, районної в місті ради за наявності підстав, передбачених частиною першою цієї статті, та в інших випадках можуть бути припинені достроково за рішенням місцевого референдуму.

Порядок проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень ради визначається законами про місцеві референдуми.

3. Питання про дострокове припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної в місті ради за рішенням місцевого референдуму можуть бути порушені сільським, селищним, міським, районним в місті, районним, обласним головами, що проживають на відповідній території і мають право голосу.

4. За наявності підстав, передбачених частиною першою цієї статті, рішення суду про визнання актів ради незаконними, висновків відповідного комітету Верховної Ради Верховна Рада України може призначити позачергові вибори сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради. Питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради може порушити голова Верховної Ради України, сільський, селищний, міський голова, головою обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації.

5. Порядок проведення позачергових виборів ради визначається цим законом.

6. Сільська, селищна, міська, район-

на в місті рада, повноваження якої достроково припинено за рішенням місцевого референдуму, а також рада, щодо якої Верховна Рада України прийняла рішення про проведення позачергових виборів, продовжує діяти до обрання нового складу відповідної ради.

Стаття 79. Дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті, районної, обласної ради

1. Повноваження сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті, районної, обласної ради вважаються достроково припиненими у разі:

1) його звернення за особистого заявою до відповідної ради про складення ним повноважень; 2) припинення його громадянства;

3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;

4) порушення ним вимог щодо обмеження сумисності його діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлених цим Законом;

5) визнання його судом недієздатним, безвісно відсутнім або оголошеним таким, що помер;

6. Повноваження сільського, селищного, міського голови можуть бути також достроково припинені, якщо він порушує Конституцію або закони України, права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому повноважень.

3. Повноваження сільського, селищного, міського голови за наявності підстав, передбачених частиною другою цієї статті, та в інших випадках можуть бути припинені достроково за рішенням місцевого референдуму або за рішенням відповідної ради, прийнятим шляхом загального голосування не менш як двома третинами голосів депутатів від загального складу ради. Порядок проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови визначається законом про місцеві референдуми.

4. Рішення про проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови можуть бути прийняті на відповідній території і мають право голосу.

5. За наявності рішень суду про визнання розпоряджень чи дій сільського, селищного, міського голови незаконними, висновків відповідного комітету Верховної Ради Верховна Рада України може призначити позачергові вибори сільського, селищного, міського голови.

Питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільського, селищного, міського голови можуть бути порушені сільським, селищним, міським, районним в місті, районним, обласним головами, що проживають на відповідній території і мають право голосу.

6. За наявності рішень суду про визнання розпоряджень чи дій сільського, селищного, міського голови незаконними, висновків відповідного комітету Верховної Ради Верховна Рада України може призначити позачергові вибори сільського, селищного, міського голови.

Питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільського, селищного, міського голови можуть бути порушені сільським, селищним, міським, районним в місті, районним, обласним головами, що проживають на відповідній території і мають право голосу.

7. Повноваження сільського, селищного, міського голови можуть бути припинені достроково за рішенням місцевого референдуму або за рішенням відповідної ради, прийнятим шляхом загального голосування не менш як двома третинами голосів депутатів від загального складу ради. Порядок проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови визначається законом про місцеві референдуми.

8. Рішення про проведення місцевого референдуму щодо дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови можуть бути прийняті на відповідній території і мають право голосу.

9. За наявності рішень суду про визнання розпоряджень чи дій сільського, селищного, міського голови незаконними, висновків відповідного комітету Верховної Ради Верховна Рада України може призначити позачергові вибори сільського, селищного, міського голови.

Питання про призначення Верховною Радою України позачергових виборів сільського, селищного, міського голови можуть бути порушені сільським, селищним, міським, районним в місті, районним, обласним головами, що проживають на відповідній території і мають право голосу.

10. Повноваження голови районної в місті, районної, обласної ради також припиняються достроково в порядку, передбаченому статтею 55 цього Закону.

Стаття 80. Дострокове припинення

повноважень органів самоорганізації населення

1. Повноваження органу самоорганізації населення припиняються достроково у разі:

1) невиконання рішень сільської, селищної, міської, районної (у разі її створення) ради, її виконавчого комітету, загальних зборів громадян або невиконання своїх повноважень;

2) його саморозпуску.

Рішення про дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення приймається загальними зборами громадян, що утворили даний орган, або відповідною радою.

Розділ 2. ПРИКЛИЧІВ

ТА ПЕРЕХІДНІ ПОДОЖЕННЯ

1. Положення цього Закону є основою для розробки та прийняття інших законодавчих актів про місцеве самоврядування в Україні, а також законів про міста і містечка.

2. Сільські, селищні, міські, районні в містах, районні, обласні ради після набрання чинності цим Законом здійснюють повноваження, передбачені Конституцією України і цим Законом.

Районні в містах ради після набрання чинності цим Законом здійснюють свої повноваження відповідно до закону. Обрання нового складу цих рад проводиться в порядку, передбаченому цим та іншими законами.

Рішення про проведення референдуму територіальних громад міст з районним поділом щодо утворення (неутворення) районних в містах рад відповідно до статті 5 цього Закону приймаються на вимогу не менш як однієї десятої членів цих громад або половиною від загального складу депутатів відповідних міських рад. Рішення міських рад з цього питання приймаються з урахуванням думки районних в містах рад та членів територіальних громад цих міст. Рішення територіальних громад міст з районним поділом або міських рад з зазначеного питання повинні бути прийняті не пізніше як за шість місяців до дня проведення чергових виборів.

3. З набранням чинності цим Законом голови сільських, селищних, міських рад у територіальних громадах сільських, міських голів.

4. До прийняття закону про вибори сільських, селищних, міських голів в сільських, селищних, міських голів проводиться в порядку, передбаченому цим Законом. Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних в містах, обласних Рад.

5. На посадових осіб місцевого самоврядування зазначених у цьому Законі України «Про державну службу». Вони призначаються до відповідних категорій посад державних службовців, якщо інше не передбачено законодавством України. У разі набрання посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. До прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій України територіальні громади, що складаються з жителів кількох населених пунктів, вибори депутатів сільських, селищних, міських голів, а також сільських, селищних, міських голів проводяться за загальною адміністративно-територіальною територією.

7. До прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій України територіальні громади сіл, селищ, міст, що добровільно об'єднуються в територіальні громади, шляхом місцевого референдуму можуть прийняти рішення про вихід з цієї громади лише за умови наявності фінансово-матеріальної бази, достатньої для забезпечення здійснення повноважень громад функцій і повноважень місцевого самоврядування відповідно до цього Закону.

8. Облік даних про кількості і склад

територіальних громад та органів місцевого самоврядування, подання їм методичної допомоги здійснюються Верховною Радою України.

9. До прийняття законів, які визначають порядок формування місцевих бюджетів відповідно до Конституції України і цього Закону, місцеві бюджети формуються в порядку, встановленому законами про бюджетну та податкову системи.

10. З набранням чинності цим Законом майно, яке до прийняття Конституції України у встановленому порядку передане державі до комунальної власності адміністративно-територіальних одиниць, та майно інших на інших законних підставах, крім майна, що відлучене у встановленому законом порядку, є комунальною власністю відповідних територіальних громад сіл, селищ, міст.

Майно, передане до комунальної власності областей і районів, а також майно на інших законних підставах, є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст, управління яким відповідно до Конституції України здійснюють районні і обласні ради або уповноважені ними органи. Відлучення зазначеного майна здійснюється за рішенням власника або уповноваженого їм органу.

За пропозицією сільських, селищних, міських рад районні, обласні ради повинні приймати рішення про передачу до комунальної власності відповідних територіальних громад окремих об'єктів, спільної власності територіальних громад, які знаходяться на їх території і задовольняють колективні потреби виключно цих територіальних громад.

Правовий режим майна спільної власності територіальних громад визначається законом.

Кабінет Міністрів України разом з Фондом державного майна України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом поділяють на прогляд Верховної Ради України проект закону про комунальну власність.

11. Районні і обласні ради відповідно до вимог Конституції України та цього Закону у двомісячний термін після набрання чинності цим Законом обирають голів рад (де їх посилає сумішляк керівників місцевих державних адміністрацій) та утворюють виконавчий апарат рад, а також приймають рішення про делегування повноважень відповідним місцевим державним адміністраціям.

12. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З дня набрання чинності цим Законом атрачують чинність:

Закон Української РСР «Про місцеві Ради народних депутатів України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №2, ст.5; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №28, ст.387, №31, ст.438, №33, ст. 475, ст.476, №39, ст.587, №41, ст.588, №42, ст.589, №43, ст.590, №44, ст.591, №45, ст.592, №46, ст.593, №47, ст.594, №48, ст.595, №49, ст.596, №50, ст.597, №51, ст.598, №52, ст.599, №53, ст.600, №54, ст.601, №55, ст.602, №56, ст.603, №57, ст.604, №58, ст.605, №59, ст.606, №60, ст.607, №61, ст.608, №62, ст.609, №63, ст.610, №64, ст.611, №65, ст.612, №66, ст.613, №67, ст.614, №68, ст.615, №69, ст.616, №70, ст.617, №71, №72, №73, №74, №75, №76, №77, №78, №79, №80, №81, №82, №83, №84, №85, №86, №87, №88, №89, №90, №91, №92, №93, №94, №95, №96, №97, №98, №99, №100, №101, №102, №103, №104, №105, №106, №107, №108, №109, №110, №111, №112, №113, №114, №115, №116, №117, №118, №119, №120, №121, №122, №123, №124, №125, №126, №127, №128, №129, №130, №131, №132, №133, №134, №135, №136, №137, №138, №139, №140, №141, №142, №143, №144, №145, №146, №147, №148, №149, №150, №151, №152, №153, №154, №155, №156, №157, №158, №159, №160, №161, №162, №163, №164, №165, №166, №167, №168, №169, №170, №171, №172, №173, №174, №175, №176, №177, №178, №179, №180, №181, №182, №183, №184, №185, №186, №187, №188, №189, №190, №191, №192, №193, №194, №195, №196, №197, №198, №199, №200, №201, №202, №203, №204, №205, №206, №207, №208, №209, №210, №211, №212, №213, №214, №215, №216, №217, №218, №219, №220, №221, №222, №223, №224, №225, №226, №227, №228, №229, №230, №231, №232, №233, №234, №235, №236, №237, №238, №239, №240, №241, №242, №243, №244, №245, №246, №247, №248, №249, №250, №251, №252, №253, №254, №255, №256, №257, №258, №259, №260, №261, №262, №263, №264, №265, №266, №267, №268, №269, №270, №271, №272, №273, №274, №275, №276, №277, №278, №279, №280, №281, №282, №283, №284, №285, №286, №287, №288, №289, №290, №291, №292, №293, №294, №295, №296, №297, №298, №299, №300, №301, №302, №303, №304, №305, №306, №307, №308, №309, №310, №311, №312, №313, №314, №315, №316, №317, №318, №319, №320, №321, №322, №323, №324, №325, №326, №327, №328, №329, №330, №331, №332, №333, №334, №335, №336, №337, №338, №339, №340, №341, №342, №343, №344, №345, №346, №347, №348, №349, №350, №351, №352, №353, №354, №355, №356, №357, №358, №359, №360, №361, №362, №363, №364, №365, №366, №367, №368, №369, №370, №371, №372, №373, №374, №375, №376, №377, №378, №379, №380, №381, №382, №383, №384, №385, №386, №387, №388, №389, №390, №391, №392, №393, №394, №395, №396, №397, №398, №399, №400, №401, №402, №403, №404, №405, №406, №407, №408, №409, №410, №411, №412, №413, №414, №415, №416, №417, №418, №419, №420, №421, №422, №423, №424, №425, №426, №427, №428, №429, №430, №431, №432, №433, №434, №435, №436, №437, №438, №439, №440, №441, №442, №443, №444, №445, №446, №447, №448, №449, №450, №451, №452, №453, №454, №455, №456, №457, №458, №459, №460, №461, №462, №463, №464, №465, №466, №467, №468, №469, №470, №471, №472, №473, №474, №475, №476, №477, №478, №479, №480, №481, №482, №483, №484, №485, №486, №487, №488, №489, №490, №491, №492, №493, №494, №495, №496, №497, №498, №499, №500, №501, №502, №503, №504, №505, №506, №507, №508, №509, №510, №511, №512, №513, №514, №515, №516, №517, №518, №519, №520, №521, №522, №523, №524, №525, №526, №527, №528, №529, №530, №531, №532, №533, №534, №535, №536, №537, №538, №539, №540, №541, №542, №543, №544, №545, №546, №547, №548, №549, №550, №551, №552, №553, №554, №555, №556, №557, №558, №559, №560, №561, №562, №563, №564, №565, №566, №567, №568, №569, №570, №571, №572, №573, №574, №575, №576, №577, №578, №579, №580, №581, №582, №583, №584, №585, №586, №587, №588, №589, №590, №591, №592, №593, №594, №595, №596, №597, №598, №599, №600, №601, №602, №603, №604, №605, №606, №607, №608, №609, №610, №611, №612, №613, №614, №615, №616, №617, №618, №619, №620, №621, №622, №623, №624, №625, №626, №627, №628, №629, №630, №631, №632, №633, №634, №635, №636, №637, №638, №639, №640, №641, №642, №643, №644, №645, №646, №647, №648, №649, №650, №651, №652, №653, №654, №655, №656, №657, №658, №659, №660, №661, №662, №663, №664, №665, №666, №667, №668, №669, №670, №671, №672, №673, №674, №675, №676, №677, №678, №679, №680, №681, №682, №683, №684, №685, №686, №687, №688, №689, №690, №691, №692, №693, №694, №695, №696, №697, №698, №699, №700, №701, №702, №703, №704, №705, №706, №707, №708, №709, №710, №711, №712, №713, №714, №715, №716, №717, №718, №719, №720, №721, №722, №723, №724, №725, №726, №727, №728, №729, №730, №731, №732, №733, №734, №735, №736, №737, №738, №739, №740, №741, №742, №743, №744, №745, №746, №747, №748, №749, №750, №751, №752, №753, №754, №755, №756, №757, №758, №759, №760, №761, №762, №763, №764, №765, №766, №767, №768, №769, №770, №771, №772, №773, №774, №775, №776, №777, №778, №779, №780, №781, №782, №783, №784, №785, №786, №787, №788, №789, №790, №791, №792, №793, №794, №795, №796, №797, №798, №799, №800, №801, №802, №803, №804, №805, №806, №807, №808, №809, №810, №811, №812, №813, №814, №815, №816, №817, №818, №819, №820, №821, №822, №823, №824, №825, №826, №827, №828, №829, №830, №831, №832, №833, №834, №835, №836, №837, №838, №839, №840, №841, №842, №843, №844, №845, №846, №847, №848, №849, №850, №851, №852, №853, №854, №855, №856, №857, №858, №859, №860, №861, №862, №863, №864, №865, №866, №867, №868, №869, №870, №871, №872, №873, №874, №875, №876, №877, №878, №879, №880, №881, №882, №883, №884, №885, №886, №887, №888, №889, №890, №891, №892, №893, №894, №895, №896, №897, №898, №899, №900, №901, №902, №903, №904, №905, №906, №907, №908, №909, №910, №911, №912, №913, №914, №915, №916, №917, №918, №919, №920, №921, №922, №923, №924, №925, №926, №927, №928, №929, №930, №931, №932, №933, №934, №935, №936, №937, №938, №939, №940, №941, №942, №943, №944, №945, №946, №947, №948, №949, №950, №951, №952, №953, №954, №955, №956, №957, №958, №959, №960, №961, №962, №963, №964, №965, №966, №967, №968, №969, №970, №971, №972, №973, №974, №975, №976, №977, №978, №979, №980, №981, №982, №983, №984, №985, №986, №987, №988, №989, №990, №991, №992, №993, №994, №995, №996, №997, №998, №999, №1000, №1001, №1002, №1003, №1004, №1005, №1006, №1007, №1008, №1009, №1010, №1011, №1012, №1013, №1014, №1015, №1016, №1017, №1018, №1019, №1020, №1021, №1022, №1023, №1024, №1025, №1026, №1027, №1028, №1029, №1030, №1031, №1032, №1033, №1034, №1035, №1036, №1037, №1038, №1039, №1040, №1041, №1042, №1043, №1044, №1045, №1046, №1047, №1048, №1049, №1050, №1051, №1052, №1053, №1054, №1055, №1056, №1057, №1058, №1059, №1060, №1061, №1062, №1063, №1064, №1065, №1066, №1067, №1068, №1069, №1070, №1071, №1072, №1073, №1074, №1075, №1076, №1077, №1078, №1079, №1080, №1081, №1082, №1083, №1084, №1085, №1086, №1087, №1088, №1089, №1090, №1091, №1092, №1093, №1094, №1095, №1096, №1097, №1098, №1099, №1100, №1101, №1102, №1103, №1104, №1105, №1106, №1107, №1108, №1109, №1110, №1111, №1112, №1113, №1114, №1115, №1116, №1117, №1118, №1119, №1120, №1121, №1122, №1123, №1124, №1125, №1126, №1127, №1128, №1129, №1130, №1131, №1132, №1133, №1134, №1135, №1136, №1137, №1138, №1139, №1140, №1141, №1142, №1143, №1144, №1145, №1146, №1147, №1148, №1149, №1150, №1151, №1152, №1153, №1154, №115

Partner

Сигарети PARTNER вироблені
Makedonija Tabak Export-Import A.D.
 по ліцензії афілійованої компанії
Філіп Морріс Продактс Інк.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПОПЕРЕДЖУЄ: ПАЛІТИН ШКІДЛИВЕ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Відкриті акціонерні товариства «Львівський мобільний комбінат»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 липня 1997 року за адресою: Луцьк, вул. Ковельська, 68А. Початок о 12 годні.

- Порядок денний**
1. Звіт правління про підсумки приватизації та фінансово-господарський стан товариства.
  2. Затвердження статуту в новій редакції.
  3. Затвердження нормативних документів щодо діяльності акціонерного товариства.
  4. Формування органів управління та контролю.
  5. Різне.

Контактний телефон 2-62-54.

Арбитражний суд г. Севастополя (335008, Севастополь, ул. Восставших, 6) по заявленню Пенсійного фонду Балаклавського району возбудив дела о признании банкротами:

- № 095/6, колхоз «Память Ленина» (335916, Севастополь, с. Терноука, ул. Ленина, р/с АПБ «Україна», МФО 324775);
 № 095/6 КСКП АФ «Красный Октябрь» (335905, Севастополь, с. Орлиное, ул. Тюкова, р/с 400702 АПБ «Україна», МФО 324775).

Утеранное свидетельство о государственной регистрации субъекта предпринимательской деятельности ООО «Голрес», выданное 24.03. 1995 года исполкомом Печерского совета народных депутатов, считать недействительным.

Довіря товариства «Грант-траст», зареєстроване у Рідніській державній адміністрації м. Києва, свідоцтво № 21590559, повідомляю про зняття статутного фонду за рішенням засідання. Претензії кредиторів надсилаю протомісця з дня опублікування оголошення про зняття статутного фонду.

Держава податкова адміністрація в Монастирському районі Черкаської області повідомляє, що арбітражний суд Черкаської області (257036, Черкаси, вул. Шевченка, 307) порушив справу № 62/8 по банкрутстві малого приватного підприємства фірми «Орбіта» (258830, Черкаська область, м. Монастирське, вул. Леніна, 130, кв. 19) р/р 465236 в Промісневобанку м. Монастирське, МФО 354165.

Претензії кредиторів приймають протомісця з дня опублікування оголошення.

ДПА у Львівському районі м. Львова (Львів, вул. Стрийська, 35) повідомляє, що в Арбітражному суді Львівської області (Львів, вул. Лисинська, 81) порушено справи про банкрутство:

№ 2/36 від 28.01.97 р. щодо МД «Галицький доктор», юридична адреса: м. Львів, вул. Острозького, 1, розрахунковий рахунок 468401 в АТ ЗУКБ м. Львова, МФО 325365;

№ 2/3 від 25.03.97 р. щодо ТзОВ «Буга», юридична адреса: Львів, вул. Солодова, 4, розрахунковий рахунок 6487570 в АК Промісневобанку м. Львова, МФО 325633;

№ 2/212 від 25.03.97 р. щодо ТзОВ «Чербері», юридична адреса: Львів, вул. Харківська, 36/1, розрахунковий рахунок 467109 в Селянському КБ «Дістєра» м. Львова, МФО 325369;

№ 2/213 від 25.03.97 р. щодо ТзОВ «Хридея-Уксаніта», юридична адреса: Львів, вул. Гулака Артемівського, 7/8, розрахунковий рахунок 6467040 в АТ ЗУКБ м. Львова, МФО 325365;

Письмові заяви з мовними вимогами до боржника приймаються згідно з Законом України «Про банкрутство».

ПРАВЭКС-БАНК

покупает и продает

ВЕКСЕЛЯ НДС

электроэнергетики Украины

Адрес: Киев, Кловский спуск, 9/2.
 Тел. (044) 290-79-62.
 Факс (044) 290-56-17.

Кам'янець-Подільський
 послав 3 місце за кількістю історико-архитектурних пам'яток України після Києва, Львова, є центром Національного природного парку «Подільські товтри».

Міськвиконком оголошує конкурс на краще використання 12-поверхового майнового комплексу «Смолчич», який включає готель — на 217 кімнат, ресторан, перукарню, бар.

В експлуатації з 1986 року, загальна площа споруди 11800 кв. м, земельної ділянки 0,44 га.

Орієнтовна вартість 600000 грн. Інвестиційні зобов'язання 2 млн 400 грн. з потаємним планом виконання.

Контактний телефон (03849) 3—17—18, факс (03849) 3—60—00.

Відкриті акціонерні товариства заводу «Каант» повідомляють:

Перші збори акціонерів відбудуться 29 липня 1997 р. о 10.00 за адресою: 283220, Тернопільська обл., м. Бучач, вул. Б. Хмельницького, 6, приміщення актового залу підприємства.

Порядок денний:
 1. Звіт першого голови правління ВАТ «КААНТ» за 1996 рік.

2. Розгляд та затвердження статуту у новій редакції.

3. Затвердження нормативних документів (фінансових нормативних документів).

4. Вибір голови, органів управління та контролю ВАТ.

5. Різне.
 Реєстрація акціонерів з 8.00 до 10.00 в день зборів.

Для реєстрації з зборах при собі мати:
 — документ, який посвідчує особу,
 — доручення на право участі у зборах.

Додатки за телефонами:
 2-64-04, 2-65-14, 2-64-04.

ЮРИСТИ!

Відкрито предплату на спеціалізована видання — газету

«Юридична практика».

Індекс: 33930.

Телефон: (044) 276-60-91.

Ця газета про юриспруденцію!

Арбитражний суд Черновицької області (274010, Чернівці, вул. Кобилянська, 14) возбудив дело о банкротстве Черновицкого управления 23 орденной строительной монтажной фирмы «Электрон» (Черновицы, ул. Энергетическая, 3, код ОКПО 00132629, р/с 221203 в Промісневобанку при електромеханічному заводі, г. Черновці, МФО 352260), Д/р 5-80-63/6. Претензии кредиторів приймаються в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражний суд Донецької області (243105, Донець, б. Пушкіна, 34) возбудив дело № 37/1-16 о банкротстве Специального конструкторского бюро (343870, Донецька обл., с. Ясиновата, ул. Артема, 31, р/с 00260303 в Ясиноватском отделении АК ПИБ, МФО 334420).

Претензии кредиторів и заявления саніторів приймаються в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражний суд Волинської області (263000, Луцьк, вул. Гуцульського, 30) порушив справу про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Манчос». Юридична адреса: 264410, Ковель Волинської області, вул. Маяковського, 30, р/р 467641 в Ковельському відділенні «Промісневобанку».

Претензії кредиторів приймають в місячний термін з дня опублікування оголошення.

У номер

● **Літвія****Обдарованим — стипендія Барвіньського**

Ім'я цього вченого, видатного педагога, основоположника християнського суспільного руху в Україні ніколи не повернулося із забуття і стало опорою для політики. З нагоди 150-річчя із дня народження відбулися урочистості у Львові з ініціативи Християнського національного партії України. Зокрема, у мазі історії реалії розгорнуто меморіальну виставку. Керівництво ЗАПочинало стипендію Івни Олександрівни Барвіньської для обдарованих студентів.

● **Сімферополь****Нам ще сарани не вистачало**

Голова Ради міністрів Криму Анатолій Франчук охарактеризував як «наслідок» ситуацію, що склалася в Білогірському, Кіровоградському та Радніському районах автономії, де виникла загрозливість винищення сільськогосподарських культур колючими сарани.

Сарани вже розміщувалися на площі 4,27 тис. гектарів. Як зазначено фахівцями, нинішній кримський шкідливий комаховий небезпека у зв'язку з його мобільністю мігроско, що сягає 25 км на день.

На думку фахівців, припинення збереження літних сарани в групі стає недостатком обробки посівів аналітичного літа. За попереднім оцінками, для боротьби із шкідливим комахом необхідно 12–15 тонн препаратів «Базудин».

● **Донецьк****Отруйні плоди цивілізації**

По 8,3 тис. тонн токсичних відходів припадає на кожного мешканця Донецьким. Таку цифру оприлюднило обласне управління статистики. В регіоні нагромаджено понад 2 мільярди тонн токсичних відходів, під якими зайнято 7 тис. гектарів землі. Головними підстилками є шкідливі відходи: вугільні підприємства, а також підприємства металургії, хімічної галузі та електроніки. Індустріальні сміття інтегровано відходою соціально життєвого простору, адекватно і утилізації підлягає лише незначний їх відсоток.

● **Наболіло****Хто стугає — тому відзначити**

За таким принципом вирішили діяти понад 20 підприємств та НДІ Ленінградського району столиці, де представителі майже всі галузі. Під дахом райадміністрації за «крутим столом» керівники зобрали сильні проблеми вітчизняного виробництва. Вивчаючи причини кризового стану в економіці, вони виробили пропозиції, викладені злитим у запис. Серед них — уряди дорозраховувати на стимулюючих умовах, догосподарство кредитування підприємств за низькими ставками, провести реструктуризацію боргів комерційним банкам, знизити податки на прибуток, зарплату та ПДВ, створити умови для повернення інвестицій, перетворити на виробничу продукцію, відсутню в номенклатурі вітчизняного виробництва, відкрито обмежити надходження імпорту аналогів, забезпечити інформацією про наявність виробничої продукції, промислові можливості та технологічні потужності тощо.

Виробники і науковці сподіваються, що постійні нагадування про нагальні потреби промислового комплексу, як та хрестина, востаннє спомагає камінь спотикання. Пріоритет, втрачений економікою, інформаційні засоби зможуть між місцевими держадміністраціями й жорстичними виробниками починати відновлювати. Ленінградська райадміністрація створюватиме базу даних підприємств району, поширюватиме прес-інсталяції підписків тощо.

Київ.

Людмила ГРАЧ.

Бразильське «цунамі» у Парку принципів● **Футбол**

Учора матч Франція—Італія завершився «турною де Франс». А непереможна команда збірної Англії та Бразилії. Протягом вийшли на стадіоні «Пари де пренс» у разі перемоги, по першій частині, нагадавши перемогли господарів та італійців. А бразильці, маючи в достатку дії, у разі успіху в матчі проти британців стали б срібними призерами. Бразилія—Англія. 1:0 (0:0). Романо.

Мов бурхливий хвіст Атлантики, на бразильські та англійські береги по

через мандували шторми обох команд. Але шкочу раптовий вітер доніс до явища. А одиго разу (в другому таймі) він перерозділює на справжнісіме футбольні цунамі. На блискавичній годині Лесонаро у штрафній англіїчани миттєво відкотилися маршків Романо. Удар найкращого футболіста чемпіонату світу-94 був фантастичним. М'яч лупнув у нижню частину правої штанги і відскочив у ворота. Англія і переможний грат нуводо. Одне слово, такі видатні спектаклі бачимо не щодня.

Після зустрірі збірна Англії отримала головний приз — Сильного м'яча і

золоті медалі. Бразилці, окрім успіху в грі з переможцем турів, отримали ще й срібніми нагородами. А потім вийшли до Колумбії, де завтра стартує турнір Кубок Південної Америки.

Кубок Португалії. Фінал. «Боевіштіс» — «Бенфіка». 3:2. Переможці — мовили суперники нашого «Шахтаря» в розгрізні Кубку кубів.

Бразилія. Угорщина. Чемпіонат Європи. Житомир. Україна—Литва. 7:0:3.

Шаткувальник
Віктор БРАШНІЦКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Заставник:
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕХЕРА, В. КРАСНОДЕМСКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-23;
☎ телефакс — 224-73-54; для рекламних — 441-87-34, 441-87-44.
☎ Рукосіпи не повертають.
☎ Ілюстрації в читачам — тільки на сторінках газети.

Свідство про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Продовжено на друге півріччя 1997 р.
передплату на офіційне періодичне видання —

Вісник Верховного Суду України

З другого півріччя 1997 р. оголошується
передплата на нове офіційне видання —

«РІШЕННЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ»

Індекс «Вісника» за каталогом періодичних
видань України — 40358, щорічниця — 40646.

Передплата проводиться
успішно поштовими відділеннями України
до 18 червня 1997 р.

Газета виходить з разів
на тиждень
(крім неділі)
і помережово
і російським мовами.
Індекс 46955.
Тираж 280923.

Комітет друку
видавництва «Преса
України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
4-2 43 6 7 8 9 0
факс 4316402.

Італійці учать нас шити й продавати**Досвід**

недостатню роботу над розвитком мережі збуту.

Саме знання сучасного маркетингу та менеджменту й отримавши учасників українського галузького тренінг-семинару «Міжнародний маркетинг та менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств легкої промисловості України», перша частина якого завершилася вчора в Києві. Те, що семінар проводить за підтримки МЗС Італії — країна, яка є визначним світовим лідером у легкій промисловості, — та за активної участі консультантів італійської фірми «Формалпр», експертів Кабінету міністрів України і викладачів Київського економічного інституту менеджменту, дало змогу побудувати програму семінару таким чином, щоб провідні українські підприємства могли отримати від його проведення найбільше користі.

Співорганізатором з ук-

раїнської сторони — Міністерство промисловості й Національне агентство України за реконструкції та розвитку — вдалося залучити до проведення заходу з аттракційними фахівцями таких досвідчених експертів, як Ріта Бонучі, Мануєлла Біноцці та Ніколо Промісавеллі. Другий досвід роботи в латиноамериканських та східноєвропейських країнах із перахідною економікою. Вони розповіли українським слухачам, серед яких були представники десяти підприємств легкої промисловості зі всієї України, про систему італійських підприємств легкої промисловості та італійський досвід ітеративної спеціалізації, методи секторального аналізу та дослідження зовнішніх ринків, планування українського виробничого маркетингу та вироблення маркетингової стратегії для завоювання зовнішніх ринків.

Сприяття ефективності семінару й те, що учасники матимуть змогу безпосередньо ознайомитися з роботою італійських підприємств та їх найкращою продукцією в самій Італії, — не абиде, а в Мілані — столиці провінції Ломбардія, підприємства підприємств для організації семінару, в здійсненні проведення в Україні великої виставки «Італі-бізнес-97», а 25 червня в Києві відкриття нової підтримки нового бізнесу.

Володимир КУХАР,
Роман ВАТРИЧ.

Виставки**Скільки платити вініч**

Днями в Національному виставковому центрі з ініціати Державного комітету з житлово-комунального господарства, Національного академії наук і Національного товариства каміньного господарства та побутової обслуговування відбулася виставка енергозбережливих технологій «Енергид-97».

За словами голови Держкомітету Георгія Онушічука, на потреби комунальної галузі широкі використання близько 75 млн. тонн уменшого палива, з яких 85 відсотків — у управління житла. Виробничими новими матеріалами та технологіями, представленими на виставці, дасть можливість істотно зменшити енерговитрати, а отже, збережати й поліпшити якість комунальних послуг.

У виставці брали участь близько як 100 вітчизняних та зарубіжних підприємств, але дарма державний міністр України з питань промисловості і паливно-енергетичного комплексу Анатолій Міщенко спробував знати так бойовий орієнтир, який на 100 відсотків складався з вітчизняних конструкторів. Цікаво, що навіть сорівнюють для нових харківських труб з нікопелітурованого ізоляцією (на зникну) виробництва «Об'єднання «Харківтеплоенерго», які дозволять значно скоротити тепловтрати під час транспортування тепла, взяття їх за кордон — вітчизняний пошелекати унікальну дорожню. Що це, засвідчують як наглядно, так і висловлюють у умовах нашого незалежного економіки.

Галина РОМАНЦОВА.
Київ.

«Чорне зопомо» йде за пороною

(Початок на 1-й стор.)

Зріс відсоток вугілля. Є кошти для палива і експлуатувати двадцять нових лав, підготовчих ще двадцять лав. Пріоритет, потужний, злитий давати до трьох тисяч тонн вугілля на добу.

Але пріоритет виникот — «Об'єднання «Стахановвугілля». На деяких його шахтах за шість три тисячі чоловік відобувати неможливо, мало — триста тонн вугілля на добу, по відрі на брата! На деяких разом із вугіллям відправляють споживачам стіжки як гірничу масть і звичайно, що добилися підвищення риня анаробітична. Таке «якесь» паливо знісують кошти Луганської ДРЕС, плата за нього унікальну зміню.

Обли шахти комерційні структури, які заборували й мотиривали мільйони гривень. Виявлено факти злочинів.

Недостатньо уважно проводиться й акритиша шахт. Наприклад, закрити шахту «Виріньківська» із за-

пасом вугілля 40 мільйонів тонн. Через це затилють суцільну шахту Івни Івни із запасом вугілля 50 мільйонів тонн. Чи тільки «Луганськвугілля» деформувати «визина» визнається, у закритті беруть участь десятки комерційних структур! Голова обласної адміністрації Геннадій Фоменко пообіцяв поставити питання перед Президентом, Кабінетом міністрів так: у закритті шахт ми повинні працювати тільки з однією організацією.

Коринчан буд-якого рангу слід займати не пасивну позицію, знайти... Фоменко. Бо виколоти, що міста області чекують допомоги від Луганська, Луганська — від Києва, а від СІА чи Західної Європи. Я протиняю того, щоб хроніку з протягнути до людини. У нас вироблено свою регіональну політику, якої і будемо дотримуватися.

Анатолій КОВЕЛЬСЬКИЙ.
Луганська область.